

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
M-III-2720/2023

Druk nr 3151
Warszawa, 30 marca 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Realizując obowiązek wynikający z art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1900 ze zm.) przedstawiam

**- Informację o wynikach działalności
Centralnego Biura Antykorupcyjnego
w 2022 r.**

Łączę wyrazy szacunku

(-) Andrzej Stróżny

VI-III-2719/2023

INFORMACJA

o wynikach działalności
Centralnego Biura Antykorupcyjnego

2022

Zawsze w interesie Polski

Spis treści

Wykaz skrótów	2
DZIAŁANIA OPERACYJNO-PROCESOWE.....	4
Sprawy operacyjne	4
Postępowania przygotowawcze	4
Przykłady postępowań przygotowawczych.....	6
DZIAŁANIA KONTROLNE.....	15
Postępowania kontrolne.....	15
Przykłady kontroli	18
Analizy przedkontrolne.....	20
Przykłady analiz przedkontrolnych.....	22
Sprawy kontrolne	23
Zgłoszenia przypadków korupcji	24
DZIAŁANIA ANALITYCZNE.....	25
Sprawy analityczne	25
Analiza kryminalna.....	25
Ostona antykorupcyjna przedsięwzięć rządowych.....	26
Weryfikacja oświadczeń o braku konfliktu interesów.....	32
EDUKACJA I PREWENCJA.....	33
WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA.....	34
DZIAŁANIA WSPOMAGAJĄCE.....	37
Finanse.....	37
Kadry.....	38
Komunikacja.....	39
Bezpieczeństwo.....	40
Teleinformatyka.....	40
Legislacja	41
Logistyka.....	41

Wykaz skrótów

ABW	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
CBA	Centralne Biuro Antykorupcyjne
CEPOL	Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania
GIF	Główny Inspektorat Farmaceutyczny
kk	ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.)
kpk	ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 1375 z późn. zm.)
KPRM	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
KRUS	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
MON	Ministerstwo Obrony Narodowej
MSWiA	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
MSZ	Ministerstwo Spraw Zagranicznych
MZ	Ministerstwo Zdrowia
NCBiR	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NFZ	Narodowy Fundusz Zdrowia
OLAF	Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych
PARP	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
PFR SA	Polski Fundusz Rozwoju SA
POIR	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój
RPO	Regionalny Program Operacyjny
SG	Straż Graniczna
SKW	Służba Kontrwywiadu Wojskowego
Ustawa Pzp	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U.2022.1710)
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Szanowni Państwo,

za nami rok bezprecedensowych wyzwań dla bezpieczeństwa w wymiarze krajowym i międzynarodowym. Zmieniający się błyskawicznie krajobraz globalnych zagrożeń sprawia, że zmienia się również rola organów ścigania i służb specjalnych, a współpraca i efektywność działań jest ważniejsza niż kiedykolwiek wcześniej. Codziennie staje się konieczność przeciwdziałania cyberzagrożeniom i reakcja na dezinformację.

W 2022 roku podsumowaliśmy rozdział dotyczący osłon antykorupcyjnych rządowych przedsięwzięć pomocowych wdrożonych w celu minimalizowania gospodarczych skutków pandemii. Na tym polu prowadziliśmy szereg procedur wykrywczych i analitycznych, które identyfikowały nieprawidłowości, ale też pozwoliły na sformułowanie pozytywnych wniosków na przyszłość. Działania te będą kontynuowane w roku bieżącym, obok innych kierunków zainteresowania aktywnie podjętych przez Biuro po zakończeniu pandemii. Powrót do pocovidowej rzeczywistości pozwolił na wzrost aktywności poszczególnych pionów CBA, co znalazło odzwierciedlenie w prezentowanych danych.

24 lutego ubiegłego roku zmuszeni byliśmy do zmian priorytetów i planowanych kierunków działań. Już pierwszego dnia agresji Rosji na Ukrainę podjęliśmy współpracę operacyjną i pośrednictwo w wymianie informacji pomiędzy służbami ukraińskimi i partnerami zagranicznymi, a co równie istotne funkcjonariusze i pracownicy Biura zaangażowali się w działania pomocowe,

CBA odegrało istotną rolę w kształtowaniu polskiej listy sankcyjnej kierując do MSWiA wnioski o objęcie sankcjami osób i podmiotów, wspierających finansowo, logistycznie lub osobowo toczącą się wojnę. Dodatkowo osłanialiśmy proces budowy bariery na granicy polsko – białoruskiej.

W roku ubiegłym byliśmy również oceniani przez gremia międzynarodowe – Grupa Robocza OECD do spraw Przekupstwa w Międzynarodowych Transakcjach Handlowych przyjęła raport z ewaluacji Polski, w którym Biuro oceniono pozytywnie, jako instytucję aktywną i dobrze znaną z walki z korupcją.

Zagrożenia minionego roku pozwoliły nam również dostrzec potrzebę prewencji antykorupcyjnej i siłę promocji uczciwości w życiu publicznym. Podpisaliśmy listy intencyjne dotyczące współpracy z wieloma ośrodkami naukowymi równolegle prowadząc szkolenia i akcje edukacyjne, połączone z promocją naszej formacji.

Ubiegły rok był również czasem intensywnych prac wewnętrznych nad optymalizacją procesów oraz modernizacją infrastruktury Biura. W tym zakresie należy wskazać na szereg projektów związanych z cyfryzacją, wzmocnieniem kompetencji oraz utrzymaniem potencjału kadrowego CBA.

Realizując obowiązek wynikający z ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym przedstawiam Państwu sprawozdanie z działalności CBA w roku 2022. Mam nadzieję, że pozwoli ono Państwu na przyjęcie szerszej perspektywy i obiektywną ocenę kierowanej przeze mnie instytucji. Instytucji, która działa zawsze w interesie Polski.

Szef
Centralnego Biura Antykorupcyjnego
Andrzej Stróżny

DZIAŁANIA OPERACYJNO-PROCESOWE

Sprawy operacyjne

W 2022 r. jednostki organizacyjne CBA prowadziły **750** spraw operacyjnych.

Sprawy operacyjne w latach 2020-2022

rok	liczba spraw operacyjnych		
	wszczętych	prowadzonych	zakończonych
2020	182	552	175
2021	163	534	167
2022	385	750	383

Postępowania przygotowawcze

W 2022 r. wszczęto **228** postępowań przygotowawczych. W **106** przypadkach śledztwa prowadzono na materiałach własnych, zaś **122** na materiałach powierzonych przez prokuraturę.

Postępowania przygotowawcze w latach 2020 – 2022

rok	liczba postępowań przygotowawczych		
	wszczętych	prowadzonych	zakończonych
2020	206	606	163
2021	165	584	158
2022	228	694	208

Zakończono **208** postępowań przygotowawczych. Wniesieniem aktu oskarżenia zakończyło się **123**, a umorzeniem – **66**, w tym **3** – umorzeniem warunkowym. **16** postępowań zakończono w inny sposób (np. przekazano do innych organów, włączono do innych postępowań).

W 2022 r. ujawniono szkodę w mieniu Skarbu Państwa w wysokości **390,15 mln zł**. Wartość ujawnionych korzyści majątkowych wyniosła natomiast **12,74 mln zł**.

W toku prowadzonych postępowań przygotowawczych zabezpieczono mienie o łącznej wartości ponad **232,38 mln zł**, ponad **62,7 tys. euro** oraz **44,8 tys. dolarów**.

Podstawy wszczęcia postępowań przygotowawczych wszczętych 2022 r.

Podstawy wszczęcia	liczba
Materiały uzyskane w trybie art.17 ustawy o CBA	33
Pisemne zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa	22
Protokół ustnego zawiadomienia o przestępstwie	13
Materiały uzyskane w wyniku czynności kontrolnych	12
Przekazane przez inne służby lub organy	11
Materiały uzyskane w wyniku czynności analityczno-informacyjnych	10
Materiały uzyskane w wyniku czynności operacyjno-rozpoznawczych	1
Protokół przesłuchania świadka	1
Inne dokumenty	5
Wyłączenie z innego postępowania przygotowawczego	120

Kluczowe obszary tematyczne postępowań przygotowawczych wszczętych w 2022 r.

W wyniku prowadzonych w 2022 r. śledztw zatrzymano **417** osób. **869** podejrzanym przedstawiono zarzuty po raz pierwszy. Łącznie w prowadzonych w 2022 r. postępowaniach przedstawiono **3 101** zarzutów.

Liczba podejrzanych i przedstawionych zarzutów w latach 2020-2022

rok	liczba	
	podejrzanych	zarzutów
2020	680	2 088
2021	688	2 020
2022	869	3 101

Zastosowano **1 545** środków zapobiegawczych. Najczęściej, podobnie jak w latach 2020-2021 stosowano środki wolnościowe, tj. dozór Policji oraz poręczenie majątkowe – ponad 52% przypadków.

Rodzaj zastosowanych środków zapobiegawczych

Przykłady postępowań przygotowawczych

Wyłudzenia środków unijnych na projekty aktywizacji zawodowej

Funkcjonariusze CBA dokonali kolejnych zatrzymań w związku z prowadzonym postępowaniem przygotowawczym dotyczącym szeregu oszustw oraz wyłudzenia środków pieniężnych pochodzących z funduszy Unii Europejskiej. Środki przeznaczone były na przeprowadzenie projektów aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 oraz Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020.

W zainteresowaniu śledczych znajdowało się 26 takich projektów szkoleniowych realizowanych przez 18 podmiotów o łącznej wartości przekraczającej 46 mln zł. Dotychczas zarzuty usłyszały 43 osoby.

Wyłudzenie subwencji oświatowej

Funkcjonariusze CBA we współpracy z funkcjonariuszami Policji prowadzili postępowanie przygotowawcze dotyczące wyłudzeń środków z subwencji oświatowej na prowadzenie szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla dorosłych o wartości ponad 80 mln zł. W lipcu 2022 r. zatrzymano 2 osoby – organizatorów przestępczego procederu. W tej sprawie zarzuty przedstawiono łącznie 13 osobom.

Ustalenia śledczych wskazują, że podejrzani działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, założyli i kierowali działalnością szeregu podmiotów gospodarczych, prowadzących szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych dla dorosłych. Działalność przestępcza polegała na wprowadzeniu w błąd pracowników jednostek samorządu terytorialnego poprzez przedłożenie stwierdzających nieprawdę wniosków, a następnie nierzetelnych sprawozdań, co skutkowało uzyskaniem środków pochodzących z subwencji oświatowej o łącznej wartości ponad 88 mln zł. Ponadto ustalono, że wobec znacznej części wyłudzonych środków podjęto działania, które utrudniły stwierdzenie przestępczego ich pochodzenia.

Wątek powierzony CBA dotyczył przestępstw tzw. „prania pieniędzy” pochodzących z czynów zabronionych. W ramach tego wątku zatrzymano łącznie 7 podejrzanych.

Na poczet przyszłych kar zabezpieczono majątek o wartości około 37 mln zł, w tym nieruchomości, gotówkę oraz środki na rachunkach, samochody a także obrazy.

Korupcja w Akademii Wojsk Lądowych

Funkcjonariusze CBA przy współpracy SKW prowadzili śledztwo w sprawie przestępstw korupcyjnych popełnianych przez żołnierzy Akademii Wojsk Lądowych w związku z planowaniem i realizacją postępowań przetargowych.

Proceder opierał się na działaniach 2 żołnierzy AWL we Wrocławiu, którzy realizując swoje służbowe obowiązki polegające m.in. na zaopatrzeniu w towary i usługi w obszarze gastronomii, wchodzili w porozumienie z przedstawicielami różnych zewnętrznych podmiotów gospodarczych udzielając im wskazówek, a nawet opracowując dla nich niektóre dokumenty wykorzystywane później przez przedstawicieli tych firm w organizowanych przez AWL we Wrocławiu postępowaniach przetargowych, co skutkowało wyłonieniem tych oferentów i zlecaniem im danej usługi, a w konsekwencji dokonaniem płatności na ich rzecz. W zamian za swoje działania żołnierze uzyskiwali od przedsiębiorców różne korzyści majątkowe.

Łączna wartość zamówień objętych przetargami obciążonymi przestępczym działaniem wyniosła ok. 28 mln zł.

Uzyskany materiał dowodowy dał podstawy do przedstawienia 12 osobom łącznie 34 zarzutów, w tym o charakterze korupcyjnym. Wobec podejrzanych zastosowano środki zapobiegawcze zarówno o charakterze izolacyjnym, w postaci tymczasowego aresztowania, jak i o charakterze wolnościowym.

Piramida finansowa

Funkcjonariusze CBA zatrzymali kolejnych 7 osób w związku ze śledztwem dotyczącym doprowadzenia kilkuset osób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez wprowadzanie ich w błąd co do zamiaru inwestowania przekazanych przez nich środków finansowych.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego ustalono, iż zatrzymane osoby działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej pozyskiwały środki finan-

sowe tytułem umów crowdfundingowych. Wpłacone przez pokrzywdzonych środki pieniężne były transferowane na rachunki bankowe podmiotów gospodarczych, w tym firm zagranicznych oraz osób fizycznych, a działania te wypełniały znamiona przestępstwa tzw. „prania pieniędzy”. Rachunki te były kontrolowane przez jednego z podejrzanych, któremu przedstawiono zarzut m.in. kierowania grupą przestępczą. Dotychczasowe ustalenia wskazują, że w związku z piramidą finansową blisko 400 osób pokrzywdzonych mogło stracić ponad 20 mln zł.

W związku z tą sprawą zatrzymano łącznie 10 osób, którym przedstawiono 23 zarzuty.

Wystawianie nierzetelnych faktur VAT

Funkcjonariusze CBA prowadzili postępowanie przygotowawcze w sprawie wystawiania faktur poświadczających nieprawdę. Faktury te były wystawiane celem wykorzystania w rozliczeniach podatkowych i finalnie służyły obniżeniu podatku VAT przez szereg podmiotów gospodarczych.

Ustalenia śledztwa wskazują, że osoby reprezentujące podmioty gospodarcze wystawiające nierzetelne faktury VAT pozyskiwały klientów – przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą lub osoby prawne – zainteresowanych zakupem faktur poświadczających nieistniejące transakcje finansowe. Wystawione w ten sposób faktury były następnie „nabywane” przez przedsiębiorców, w celu wykazania ich wartości w swoich rozliczeniach podatkowych i obniżenia wartości podatku należnego o podatek naliczony.

W ramach prowadzonego śledztwa zatrzymano 21 osób, a zarzuty przedstawiono łącznie 35 podejrzanych. Na podstawie dotychczas zebranego materiału dowodowego straty Skarbu Państwa szacuje się na ok. 15 mln zł.

Fikcyjne faktury VAT

We wrześniu 2022 r. dokonano zatrzymania 8 osób w związku z prowadzonym śledztwem dotyczącym zorganizowanej grupy przestępczej, która zajmowała się wyłudzeniami podatku VAT i praniem pieniędzy.

Grupa wyłudzała podatek VAT na podstawie fikcyjnych faktur oraz nierzetelnych transakcji krajowych i wewnątrzspółnotowych dokonywanych z wykorzystaniem utworzonej siatki powiązanych spółek, które rzekomo dostarczały sobie różnego rodzaju towary oraz świadczyły na swoją rzecz usługi. Celem takiego działania było wykazywanie rzekomych kosztów działalności i w ten sposób umniejszanie zobowiązań podatkowych. Ponadto grupa świadczyła „usługi” na rzecz różnych przedsiębiorców sprzedając im nierzetelne faktury VAT, wykorzystywane przez nich następnie do umniejszania należności podatkowych, wynikających z rzeczywiście prowadzonej działalności.

Na obecnym etapie śledztwa potwierdzono, że wystawiono nierzetelne faktury VAT o łącznej wartości co najmniej 14,2 mln zł.

3 osoby zostały tymczasowo aresztowane. Wobec pozostałych zastosowano nieizolacyjne środki zapobiegawcze. Zabezpieczono mienie w wysokości ponad 1 mln zł.

Akt oskarżenia w sprawie wyłudzenia dofinansowania z PARP

W wyniku czynności podjętych przez funkcjonariuszy CBA, Prokuratura Regionalna w Gdańsku skierowała do sądu akt oskarżenia przeciwko 52 oskarżonym w śledztwie dotyczącym wyłudzenia środków unijnych. Postępowanie dotyczyło uzyskania w latach 2013-2015 przez dwie firmy meblarskie dofinansowań w łącznej kwocie ponad 30 mln zł

z PARP na realizację projektów w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, Oś priorytetowa 4 – Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia, Działanie 4.4 – Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym. Warunkiem udziału w programie było posiadanie przez wnioskodawcę statusu MŚP (mikro, małego lub średniego przedsiębiorstwa).

Zebrany w śledztwie materiał dowodowy wskazywał, iż wielomilionowe dofinansowania uzyskały spółki, które posługiwały się nierzetelnymi dokumentami. Mechanizm przestępczy realizowany w ramach dwóch zorganizowanych grup przestępczych polegał na upozorowaniu postępowań ofertowych, zawyżeniu wartości maszyn i urządzeń nabywanych z wykorzystaniem dofinansowań unijnych, posługiwaniu się nierzetelnymi fakturami VAT, a następnie praniu pieniędzy pochodzących z przestępstw z wykorzystaniem dostawców i producentów maszyn i urządzeń. Faktury, które nie odzwierciedlały rzeczywistych transakcji doprowadziły do uzyskania nienależnego zwrotu podatku VAT w łącznej kwocie około 8 mln zł na szkodę Skarbu Państwa. Korzyść pochodząca z przestępstwa wyniosła łącznie ponad 6,5 mln zł.

W śledztwie zabezpieczono maszyny i urządzenia zakupione w ramach obu dotacji oraz majątek podejrzanych o łącznej wartości około 20 mln zł.

Mafia lekowa

W efekcie prowadzonego od 2020 r. śledztwa dotyczącego działalności zorganizowanej grupy przestępczej, realizującej obrót lekami skupowanymi przez hurtownię w ramach tzw. odwróconego łańcucha dystrybucji, kolejnym 5 osobom przedstawiono łącznie 9 zarzutów. Zatrzymane osoby związane były z podmiotami gospodarczymi, które prowadziły zarówno hurtownie farmaceutyczne, jak i ogólnodostępne apteki. W ramach tej działalności skupowano m.in. produkty lecznicze z tzw. „czarnej listy” – czyli znajdujące się na liście leków zagrożonych brakiem dostępności. W okresie od lipca 2018 r. do marca 2019 r. łączna wartość skupionych nielegalnie leków wyniosła nie mniej niż 7,5 mln zł.

Jedną z zatrzymanych w 2022 r. osób był właściciel spółki zarejestrowanej w Czechach, poprzez którą eksportowano leki nielegalnie skupione z terenu Polski. Kolejny zatrzymany to właściciel sieci aptek, której w ramach przestępczego procederu sprzedano leki o wartości ok. 3,5 mln zł.

W 2022 r. zabezpieczono mienie o łącznej wartości ponad 1,9 mln zł.

W toku całego śledztwa 14 podejrzanych przedstawiono łącznie 27 zarzutów.

Wyłudzenie subwencji z tarczy finansowej PFR

W 2022 r. CBA prowadziło śledztwo wszczęte na podstawie własnych materiałów analitycznych. Sprawa dotyczyła przedstawicieli powiązanych ze sobą 9 spółek, którzy wspólnie dokonali wyłudzenia subwencji z tarczy finansowej PFR w wysokości ponad 2,9 mln zł. Podejrzani uzyskali subwencję z PFR wstecznie zgłaszając pracowników do ubezpieczeń społecznych w ZUS. W celu wyłudzenia wystawiali fikcyjne faktury i prowadzili w sposób nierzetelny dokumentację spółek. Wyłudzone środki zostały „wyprane” poprzez szereg transakcji pomiędzy podmiotami z grupy spółek powiązanych, posiadających siedziby w tym samym wirtualnym biurze i zatrudniających w większości tych samych pracowników. Za uzyskane środki dokonano też zakupu 2 nieruchomości: zabytkowego dworku oraz lokalu użytkowego w Warszawie.

Czynności w sprawie prowadzono w porozumieniu z Mazowieckim Urzędem Celno-Skarbowym. W oparciu o zgromadzony materiał dowodowy dokonano zatrzymania 6 osób. Podejrzany przedstawiono łącznie 10 zarzutów. Na wniosek Prokuratury wobec 3 podejrzanych zastosowano areszt tymczasowy. Dodatkowo wydane zostało postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym na kwotę 2,9 mln zł.

Wyłudzenia środków z Tarczy Antykryzysowej

Funkcjonariusze CBA we współpracy z funkcjonariuszami Policji prowadzili śledztwo dotyczące wyłudzenia dotacji z tarczy antykryzysowej COVID-19 na podstawie poświadczających nieprawdę dokumentów.

W toku śledztwa ustalono, że osoby zaangażowane w przestępczy proceder zakupiły około 30 różnych podmiotów gospodarczych, niewykonujących faktycznej działalności, a następnie wyłudzały środki na ich utrzymanie. Dotacje wypłacano na podstawie przedkładanych drogą elektroniczną wniosków, w których wykazywano fikcyjne przychody, liczbę zatrudnionych osób, a nawet miejsca prowadzonej działalności. Urzędy pracy rozpatrując wnioski o pomoc w trybie ustawy COVID-19 weryfikowały je wyłącznie pod względem formalnym, nie potwierdzając prawdziwości informacji podawanych przez wnioskodawców, co ułatwiło przestępcze działania grupy.

Opierając się na zebranych materiale dowodowym, w listopadzie 2022 r. dokonano zatrzymania 5 osób, którym przedstawiono zarzuty wyłudzenia środków pochodzących z Tarczy Antykryzysowej w kwocie ponad 1,9 mln zł. 1 osoba została tymczasowo aresztowana. Dokonano zabezpieczeń majątkowych w kwocie blisko 2,4 mln zł.

Śledztwo ma charakter rozwojowy. Ze wstępnych ustaleń śledczych wynika, że wartość wyłudzeń może sięgać blisko 7,7 mln zł.

Akt oskarżenia w sprawie ustawienia przetargu

W grudniu 2022 r. został skierowany do Sądu akt oskarżenia przeciwko 5 podejrzany w toczącej się od kilku lat sprawie dotyczącej m.in. zakłócenia przetargu publicznego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz narażenia na wyrządzenie szkody majątkowej w wysokości co najmniej 1,3 mln zł Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej.

W toku śledztwa ustalono, że były prezes Przedsiębiorstwa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wszedł w porozumienie przy organizowaniu i rozstrzyganiu przetargu publicznego. Ponadto zgromadzono materiał dowodowy potwierdzający nieprawidłowości w fakturowaniu usług świadczonych przez spółkę miejską.

Funkcjonariusze CBA zatrzymali 4 osoby, które usłyszały zarzuty narażenia na wyrządzenie wielkiej szkody majątkowej spółce komunalnej oraz poświadczenia nieprawdy w wystawianych dokumentach, w tym również w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez określone osoby. Kolejnym 4 osobom odpowiadającym z wolnej stopy, przedstawiono zarzuty poświadczenia nieprawdy w fakturach VAT oraz poświadczenia nieprawdy w referencjach, użytych przez jednego z przedsiębiorców w przetargu publicznym. Ponadto materiały przeciwko 3 podejrzany wyłączono do innego postępowania.

Łapówka za ustawiony przetarg

W czerwcu 2022 roku zatrzymano 8 osób, w tym pracownika Działu Elektrycznego i Automatyki PGNiG SA Oddział w Zielonej Górze oraz 7 właścicieli i pracowników firm zamieszanych w korupcyjny proceder.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy świadczył między innymi o tym, że pracownik Działu Elektrycznego i Automatyki PGNiG SA Oddział w Zielonej Górze, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, na etapie prowadzonych postępowań przetargowych wszedł w nieformalne porozumienie z właścicielami firm, przekazując im istotne informacje oraz sztucznie zawyżając wartości zleconych usług o kwotę co najmniej 588 tys. zł. Uzyskane w ten sposób środki przyjął jako łapówkę pod pozorem zapłaty za rzekome usługi projektowe świadczone na rzecz tych podmiotów w ramach prowadzonej własnej działalności gospodarczej, na podstawie faktur VAT, które nie odzwierciedlały rzeczywistych zdarzeń gospodarczych.

Zatrzymany pracownik odpowiadał za realizację umów ramowych zawartych z różnymi podmiotami gospodarczymi na kompleksową obsługę serwisową urządzeń i instalacji elektrycznych w obiektach wydobywczych podlegających Oddziałowi PGNiG w Zielonej Górze.

W związku z tą sprawą przedstawiono zarzuty 8 osobom, wobec 1 zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Zabezpieczono mienie w wysokości ponad 1 mln zł.

Korupcja w służbie zdrowia

W związku z prowadzonym śledztwem dotyczącym m.in. podejrzenia podejmowania czynności, które mogły udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie przestępnego pochodzenia środków płatniczych pochodzących z oszustw oraz korzyści majątkowych przyjmowanych w związku z pełnieniem funkcji publicznych, funkcjonariusze CBA zatrzymali lekarza - byłego ordynatora Oddziału Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej jednego z zachodniopomorskich szpitali.

Podejrzany kwalifikował pacjentów do zabiegu w prywatnym gabinecie informując, że jest możliwość wykonania zabiegu na koszt NFZ, jednak czas oczekiwania na jego wykonanie wynosić będzie do 2 lat albo kilka dni, jednak przy udziale pacjenta w kosztach rządu 10 tys. zł. Kwota miała być wpłacana na konto Fundacji Pomocy Transplantologii. Wszystko wskazuje na to, że w ramach wewnętrznych rozliczeń fundacji, wpłaty pochodzące od pacjentów były przyporządkowane do oddziału szpitalnego prowadzonego przez podejrzanego, a następnie w różnych kwotach, w tym prawie 450 tys. zł trafiły na jego prywatne konto.

Podejrzanemu przedstawiono łącznie 196 zarzutów dotyczących m.in. przyjmowania korzyści majątkowych, oszustwa, składania fałszywych oświadczeń oraz prania pieniędzy. Szkodę oszacowano na ponad 1,6 mln zł.

Korupcja w Polskiej Spółce Gazownictwa

W 2022 r. zatrzymano 6 osób w związku z prowadzonym postępowaniem przygotowawczym dotyczącym m.in. przyjmowania korzyści majątkowych w zamian za korzystne rozstrzygnięcia przetargów przez osobę pełniącą funkcję kierowniczą w Polskiej Spółce Gazownictwa.

Materiał zgromadzony w toku śledztwa wskazuje na to, że były kierownik Działu Inwestycji i Remontów Oddziału Zakładu Gazownictwa w Gorzowie Wielkopolskim Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. przyjął co najmniej 424 tys. zł korzyści majątkowych w zamian za niedopuszczalne preferowanie przedsiębiorców w toku prowadzonych postępowań przetargowych dotyczących usług budowlanych oraz opracowania koncepcji gazyfikacji budowy gazociągów. Łapówki były przekazywane w ukrytej formie, jako zapłata

za fikcyjne usługi doradcze, rzekomo świadczone przez byłego kierownika na rzecz oferentów, w ramach prowadzonej przez niego własnej działalności.

W sprawie do tej chwili przedstawiono zarzuty 6 osobom, wobec 3 zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, zabezpieczono mienie w wysokości ponad 344 tys. zł. Sprawa ma charakter rozwojowy.

Łapówka za zmiany w planie zagospodarowania przestrzennego

Funkcjonariusze Biura ujawnili proceder korupcyjny, związany z przyjęciem korzyści majątkowej w zamian za wprowadzenie korzystnych zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w jednej z nadmorskich gmin.

We wrześniu 2022 r. zatrzymano Wójta Gminy Kołobrzeg w chwilę po przyjęciu korzyści majątkowej w wysokości 300 tys. zł od przedstawiciela firmy farmaceutycznej planującej budowę sanatorium i hotelu na działce wymagającej zmian planistycznych. Wobec podejrzanego sąd zastosował środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

W związku z tą sprawą zatrzymano jeszcze 5 osób – przedstawicieli firmy farmaceutycznej, w tym prezesa zarządu, architekta oraz Starostę Kołobrzesckiego.

Zatrzymanie byłego posła

Funkcjonariusze CBA zatrzymali posła na Sejm RP w latach 2005-2019, w związku z prowadzonym śledztwem dotyczącym korupcji oraz powoływania się na wpływy w instytucjach państwowych.

W toku śledztwa ustalono, że były poseł na Sejm RP przyjmował korzyści majątkowe w postaci gotówki w zamian za rekomendowanie kandydatów do pełnienia funkcji w zarządach i radach nadzorczych spółek Skarbu Państwa. Mężczyzna usłyszał także zarzuty związane z powoływaniem się na wpływy w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej oraz przekroczeniem uprawnień Posła na Sejm RP do podejmowania interwencji poselskiej w przedsiębiorstwie państwowym poprzez wywieranie wpływu na podejmowane przez dyrektora przedsiębiorstwa decyzje.

Zatrzymano również 3 przedsiębiorców, którzy złożyli obietnice korzyści majątkowych m.in. byłemu parlamentarzyste, w zamian za doprowadzenie do zawarcia umów z przedsiębiorstwem państwowym na wykonanie prac remontowo-budowlanych. Wobec podejrzanых prokurator zastosował wolnościowe środki zapobiegawcze, w tym dozór Policji i poręczenia majątkowe w kwotach 40 tys. zł.

Wobec zatrzymanego byłego posła Sąd zastosował tymczasowe aresztowanie na okres 3 miesięcy, które pod warunkiem wpłaty przez podejrzanego kwoty 500 tys. zł mogło ulec zmianie na poręczenie majątkowe, dozór policji zakaz opuszczania kraju połączony z zatrzymaniem paszportu.

Łapówka za odwołanie licytacji komorniczej

W maju 2022 r. dokonano zatrzymania 4 podejrzanych, w tym komornika sądowego i przedsiębiorców.

Prowadzone śledztwo dotyczyło między innymi powoływania się przez przedsiębiorców na wpływy u Burmistrza Miasta i Gminy Września, Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym we Wrześni oraz w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w celu szybkiego i pozytywnego rozpatrzenia wniosku o odrolnienie nieruchomości oraz zapewnienie preferencyjnego zakupu nieruchomości będącej przedmiotem licytacji komorniczej. W ramach prowadzonych czynności zgromadzono materiały wskazujące na przyję-

cie przez Komornika przy Sądzie Rejonowym we Wrześni obietnicy korzyści majątkowej w wysokości 100 tys. zł od jednego z przedsiębiorców. Łapówka miała stanowić „wynagrodzenie” w zamian za odwołanie licytacji komorniczej nieruchomości, której wartość wynosiła 6,5 mln zł.

W związku z tą sprawą 4 osobom przedstawiono zarzuty. Zabezpieczono mienie w wysokości ponad 190 tys. zł.

Łapówka za bony

Funkcjonariusze CBA zatrzymali 7 osób w związku ze sprawą tzw. łapownictwa menedżerskiego. Podejrzani przez wiele lat dopuszczali się wręczania i przyjmowania korzyści majątkowych w zamian za przekroczenie uprawnień oraz niedopuszczalne preferowanie dostawcy usług w postępowaniach przetargowych. Świadczone usługi polegały na dostawach bonów towarowych oraz kart podarunkowych przedpłatowych, dystrybuowanych z przeznaczeniem na cele socjalne wśród pracowników spółki KGHM. 5 osób zaangażowanych w przestępczy proceder zajmowało kierownicze stanowiska zarówno po stronie spółki KGHM jak i po stronie dostawcy bonów i kart. 2 osoby to reprezentanci agencji reklamowych, które poprzez fakturowanie fikcyjnych usług „legalizowały” proceder.

W ten sposób przekazano korzyści w łącznej kwocie prawie 50 tys. zł, przy czym zamówienia dotyczyły usług o łącznej wartości przekraczającej 37 mln zł.

Wszystkim osobom zatrzymanym przedstawiono łącznie 21 zarzutów.

Wobec jednej z osób zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, a wobec pozostałych stosowano środki o charakterze nieizolacyjnym.

Łapówka dla urzędnika

W grudniu 2022 r. funkcjonariusze CBA dokonali zatrzymania 2 osób na gorącym uczynku przekazania korzyści majątkowej. Urzędnik oraz stępski przedsiębiorca zostali zatrzymani chwilę po przekazaniu korzyści majątkowej.

Z zebranych w sprawie informacji wynika, iż w latach 2021-2022, doszło do nieprawidłowości w związku z odbiorem przez przedstawicieli Starostwa Powiatowego w Starogardzie Gdańskim prac realizowanych przez podmiot zajmujący się wydawaniem świadectw energetycznych, w szczególności w zakresie zadania pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynków należących do Powiatu Starogardzkiego”.

Wobec podejrzanych, którzy złożyli obszernie wyjaśnienia zastosowano wolnościowe środki zapobiegawcze. Dokonano zabezpieczeń majątkowych w kwocie 2,38 mln zł.

Korupcja w samorządzie

W styczniu 2022 r. funkcjonariusze CBA zatrzymali 7 osób, w tym burmistrza Murowanej Gośliny, podległych mu urzędników gminnych oraz przedsiębiorców, w związku z toczącym się śledztwem dotyczącym przestępstwa korupcji oraz przekroczenia uprawnień przez urzędników samorządowych.

Ze zgromadzonych materiałów wynika, że burmistrz dopuszczał się przestępstw korupcyjnych polegających na przyjmowaniu korzyści majątkowych w zamian za zlecenie usług finansowanych z budżetu gminy. Inne zarzucane mu czyny to przekroczenie uprawnień służbowych, podżeganie do wystawienia poświadczającego nieprawdę dokumentu, naruszenie tajemnicy toczącego się postępowania oraz zatajenie dochodu w składanym oświadczeniu majątkowym.

Wobec burmistrza sąd zastosował środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

Zmowa przetargowa

W styczniu 2022 r. zatrzymano pierwsze osoby w związku z tzw. znową przetargową przy przetargach organizowanych przez Oddziały Regionalne Agencji Mienia Wojskowego w całym kraju.

Śledztwo wszczęto w oparciu o materiały uzyskane w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych funkcjonariuszy CBA oraz Żandarmerii Wojskowej. Zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, że kilku przedsiębiorców działających w branży obrotu złotem oraz odpadami wchodziło w tzw. znowy przetargowe w celu osiągnięcia korzyści majątkowych. Przystępcze działanie dotyczyło przetargów w formie licytacji na sprzedaż mienia, organizowanych przez Oddziały Regionalne AMW. Miało ono na celu zakup mienia po minimalnych cenach wywoławczych, a następnie dalszą odsprzedaż z zyskiem. Zatrzymani działali tym samym na szkodę innych osób oraz Skarbu Państwa. Szacunkowa wartość dotychczas zweryfikowanych przetargów wynosi ponad 500 tys. zł. Wśród kolejnych zatrzymanych znaleźli się pracownicy działów ds. Gospodarowania Mieniem Ruchomym Oddziałów Regionalnych AMW, którzy ujawniali dane dotyczące postępowań przetargowych stanowiące tajemnice służbową oraz przedsiębiorcy biorący udział w znowach przetargowych.

W listopadzie 2022 r. został skierowany do Sądu akt oskarżenia przeciwko 13 osobom.

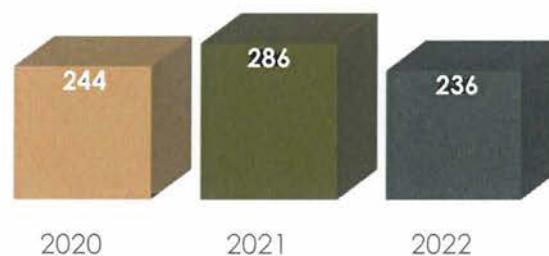
DZIAŁANIA KONTROLNE

Funkcjonariusze CBA w 2022 r. prowadzili **155** kontroli, **911** analiz przedkontrolnych oraz **1 040** spraw kontrolnych. Spośród nich **130** spraw kontrolnych, **137** analiz i **19** kontroli dotyczyło wyłudzeń ze środków unijnych.

W toku kontroli oraz czynności analityczno-informacyjnych funkcjonariusze Biura ujawnili szkodę w mieniu Skarbu Państwa lub narażenie na powstanie takiej szkody w wysokości ponad **236 mln zł**.

Wysokość szkody w mieniu Skarbu Państwa lub narażenia na taką szkodę, ujawniona w toku prowadzonych w latach 2020-2022 kontroli i czynności analityczno-informacyjnych (w mln zł)

Postępowania kontrolne

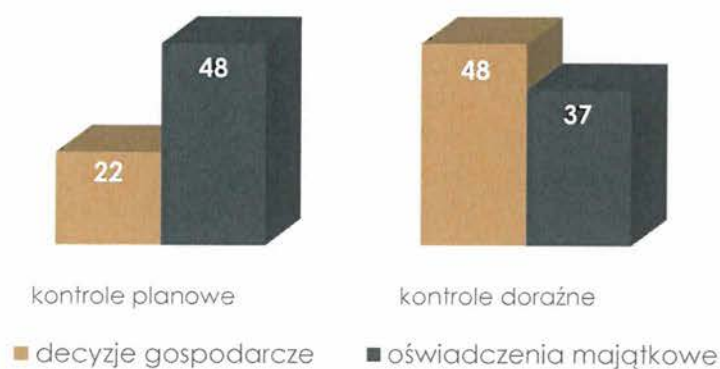
Funkcjonariusze Biura prowadzili dwa rodzaje postępowań kontrolnych – planowe (na podstawie rocznych planów kontroli) oraz doraźne (na podstawie zarządzeń Szefa CBA lub osób upoważnionych). W *Planie Kontroli dla Centralnego Biura Antykorupcyjnego na rok 2022* ujęto **13** tematów kontroli, w tym **11** w przedmiocie decyzji gospodarczych oraz **2** w przedmiocie oświadczeń o stanie majątkowym.

Postępowania kontrolne prowadzone w 2022 r.

Przedmiot kontroli	Stan na 31.12.2021 r.		Wszczęte		Zakończone		Stan na 31.12.2022 r.	
	Planowe	Doraźne	Planowe	Doraźne	Planowe	Doraźne	Planowe	Doraźne
decyzje gospodarcze	10	25	12	23	14	31	8	17
oświadczenia majątkowe oraz przestrzeganie przepisów ograniczających działalność gospodarczą osób pełniących funkcje publiczne	19	16	29	21	29	25	19	12
RAZEM	29	41	41	44	43	56	27	29
	70		85		99		56	

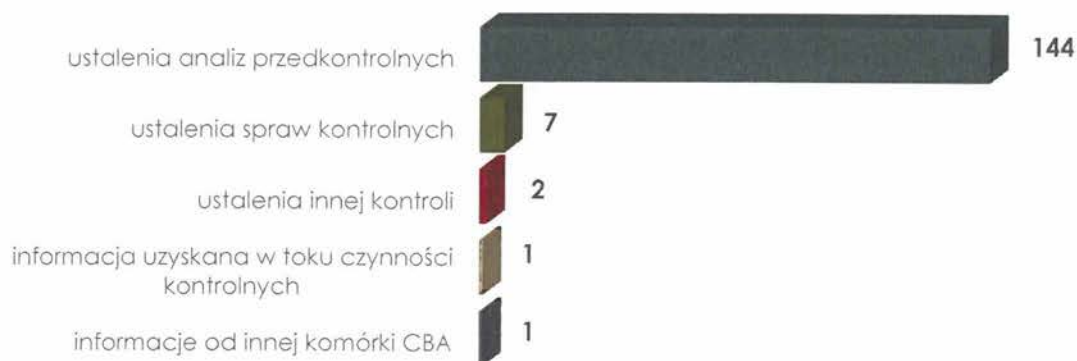
Spośród **155** kontroli prowadzonych w 2022 r. większość (**85**) postępowań była prowadzona w trybie doraźnym. W trybie planowym prowadzono **70** kontroli.

Liczba kontroli prowadzonych w 2022 r. z podziałem na tryb i zakres

Wszczęcie postępowań kontrolnych najczęściej poprzedzone było przeprowadzeniem czynności analityczno-informacyjnych w formie analizy przedkontrolnej.

Podstawy wszczęcia kontroli prowadzonych z 2022 r.

Niemal połowa z prowadzonych w 2022 r. kontroli (**70**) polegała na badaniu określonych przepisami prawa procedur podejmowania i realizacji decyzji gospodarczych. Głównymi przedmiotami kontroli w tym zakresie były zamówienia publiczne (**34**), wsparcie finansowe (**18**) oraz rozporządzanie mieniem państwowym lub komunalnym (**12**).

W trakcie **85** postępowań dotyczących osób pełniących funkcje publiczne kontrolowane były dane zawarte w oświadczeniach majątkowych pod kątem ich prawdziwości i prawdziwości (**51**) oraz badane było przestrzeganie przepisów ustaw ograniczających prowadzenie działalności gospodarczej (**13**). W **21** przypadkach kontrola obejmowała oba te zakresy jednocześnie.

Największą grupę zawodową, podlegającą kontroli CBA w obszarach oświadczeń majątkowych i ograniczeń prowadzenia działalności gospodarczej, stanowili w 2022 r. samorządowcy gminni oraz osoby zatrudnione w jednostkach podległych samorządowi gminnemu. Dotyczyło ich aż **51** prowadzonych postępowań kontrolnych. Nieco mniej kontroli objęto prokuratorów, sędziów i osoby zatrudnione w sądownictwie i prokuraturze (**12**), samorządowców powiatowych i osoby zatrudnione w jednostkach podległych (**8**) oraz parlamentarzystów (**6**).

W wyniku prowadzonych kontroli, w 2022 r. skierowano **37** zawiadomień o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W **7** przypadkach przekazano materiały do trwających postępowań przygotowawczych. Złożono **3** wnioski o odwołanie z zajmowanego stanowiska, **1** wniosek o rozwiązanie stosunku pracy, a w **2** przypadkach nastąpiła rezygnacja ze stanowiska w toku kontroli w związku ze stwierdzeniem naruszenia art. 4 ustawy antykorupcyjnej. Ponadto skierowano **1** wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

Ponadto skierowano **4** zawiadomienia do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych, **3** informacje do organów skarbowych lub kontrolnych z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli w szerszym zakresie. **7** informacji o nieprawidłowościach przekazano do innych organów.

Według informacji przekazanych od organów powołanych do prowadzenia postępowań przygotowawczych, na podstawie zawiadomień o podejrzeniu przestępstwa skierowanych w wyniku ustaleń kontroli CBA, w 2022 r. wszczęto **34** śledztwa, **10** osobom przedstawiono zarzuty, a wobec **15** osób skierowano akty oskarżenia. Podjęto na nowo **3** umorzone wcześniej postępowania. Ponadto wydano **2** wyroki skazujące (2 osoby ukarano grzywną w łącznej wysokości 68 tys. zł, 1 osobie sąd nakazał zwrot kosztów sądowych w wysokości 11 tys. zł, a w przypadku 1 osoby sąd orzekł zakaz zajmowania stanowisk związanych z pełnieniem funkcji publicznych na okres 5 lat). W **1** przypadku zastosowano środek zapobiegawczy w postaci poręczenia majątkowego w wysokości 20 tys. zł. W **6** przypadkach organy wydały postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego.

Dostęp do informacji finansowych stanowiących tajemnicę bankową i tajemnicę zawodową

Podczas prowadzenia czynności kontrolnych, działając na podstawie art. 23 ustawy o CBA, funkcjonariusze skierowali **21** wniosków do Sądu Okręgowego w Warszawie o korzystanie z przetwarzanych przez banki informacji dotyczących umów o rach-

nek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, a w szczególności z przetwarzanych przez uprawnione podmioty danych osób, które zawarły takie umowy. Wszystkie wnioski zostały pozytywnie rozpatrzone.

Przykłady kontroli

Nieprawidłowości w zakupach związanych z zapobieganiem pandemii

W toku kontroli funkcjonariusze ujawnili, że regionalny fundusz wspierający podmioty gospodarcze, realizując projekt zakupów środków ochrony osobistej dla placówek medycznych w okresie pandemii COVID-19 (współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego), nie zachował zasad jawności, przejrzystości, uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, do czego został zobowiązany w umowie o dofinansowanie. Fundusz nie dochował również należytej staranności przy wyszukiwaniu dostawców.

Ustalono, że fundusz wydał ok. 53 mln zł na zakup środków ochrony osobistej od podmiotów powiązanych z przedsiębiorcą budowlanym, którego relacje z prezesem zarządu funduszu mogły wpływać na decyzję o zakupie. Ponadto stwierdzono, że na czas realizacji projektu w funduszu zatrudniono siostrę tego przedsiębiorcy. Podmiotom powiązanim ze wskazanym przedsiębiorcą dawano zlecenia bez sprawdzenia cen rynkowych, a okres realizacji zamówień przekraczał ustalone terminy.

Ujawniono również, że żona prezesa funduszu dostarczała w ramach działalności gospodarczej za pośrednictwem innego podmiotu przyłbice, które fundusz kupował, mimo dysponowania korzystniejszymi ofertami. Na podstawie analizy wybranych dostaw stwierdzono, że na zakupach po zawyżonej cenie fundusz stracił ok. 14,5 mln zł. W związku z wynikami kontroli zostało wszczęte śledztwo. Jednocześnie w efekcie przeprowadzonej kontroli organ właścicielski dokonał zmian personalnych w zarządzie i Radzie Nadzorczej funduszu.

Nieprawidłowości w czasie budowy gazociągu wysokiego ciśnienia

Kontrola przeprowadzona w spółce odpowiedzialnej za przesył gazu ziemnego dotyczyła inwestycji realizowanej w latach 2012-2016, polegającej na rozbudowie węzła Rembelszczyzna w ramach budowy gazociągu wysokiego ciśnienia. Czynności kontrolne koncentrowały się na weryfikacji wprowadzonych do zamówienia zmian, zarówno w postaci rozwiązań zamiennych, jak również zawierania dodatkowych umów w trybach pozaprzetargowych. Kontrola wykazała, że mimo braku spełnienia umownych przesłanek wprowadzono zmiany dotyczące materiałów, co naruszało postanowienia umowy głównej na wykonanie przedmiotu zamówienia. Ustalono także, iż w toku realizacji inwestycji zawarto umowę dodatkową, której przedmiot był już objęty zamówieniem podstawowym, co mogło wpłynąć na bezpodstawny wzrost wynagrodzenia wykonawcy, a tym samym spowodować znaczną szkodę w majątku zamawiającego. W sprawie zostało wszczęte śledztwo.

Niezgodne z prawem uzyskanie dofinansowania w ramach Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze 2014–2020”

Kontrola wykorzystania wsparcia finansowego udzielonego przez ARiMR osobie prowadzącej gospodarstwo rolne wykazała m.in. wykorzystanie dofinansowania w kwocie blisko 2,3 mln zł niezgodnie z przeznaczeniem. Kontrolowany, po uzyskaniu pierw-

szej transzy dofinansowania nie złożył wniosku o wypłatę kolejnej, a ponadto nie przedstawił dokumentów potwierdzających wydatkowanie pierwszej. Tłumaczył to negatywnym wpływem pandemii.

Ustalono, że środki finansowe otrzymane w ramach dofinansowania na budowę hali hodowlanej stanowiły swoistego rodzaju formę finansowego wspierania pozostałych prowadzonych przez beneficjenta działalności. Uzyskane z ARiMR środki trafiły, poprzez kolejne transfery, na rachunki bankowe powiązanych spółek oraz były wypłacane przez osoby działające w ich imieniu.

Dokonane w toku kontroli ustalenia pozwoliły na skierowanie do Prokuratury Rejonowej Łódź-Widzew zawiadomienia o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę ARiMR.

Zatajenie prawdy w oświadczeniach majątkowych burmistrzów

5-letnim zakazem zajmowania stanowisk związanych z pełnieniem funkcji publicznych oraz grzywną w wys. 28 tys. zł został ukarany były burmistrz Łęczycy za popełnienie czynów, które zostały wykryte w wyniku kontroli oświadczeń majątkowych.

Były burmistrz w oświadczeniach składanych w latach 2014-2018 nie ujawnił zadłużenia (ok. 100 tys. zł) wobec byłego kontrahenta. Ponadto w 2 oświadczeniach nie ujawnił zobowiązania wobec Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łęczycy (w łącznej wysokości ponad 171,3 tys. zł), a w 4 - wobec banku (w wys. od ok. 15 tys. do ok. 30 tys. zł). Ustalono również, że ze względu na prowadzone postępowania egzekucyjne, kontrolowany w 2017 r. wydał dyspozycję przelewu swego wynagrodzenia na rachunek bankowy żony, z którą posiadał rozdzielność majątkową i tym samym udaremnił wykonanie orzeczeń sądowych. Kontrola wykazała ponadto, że w celu uregulowania zobowiązań podatkowych były burmistrz wpłacił na rachunek Urzędu Skarbowego w Łęczycy kwotę blisko 125,4 tys. zł, która nie znajdowała pokrycia w ujawnionych źródłach dochodu.

Po rocznym śledztwie akt oskarżenia trafił do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia, który skazał byłego burmistrza. Wyrok jest prawomocny.

2 akty oskarżenia są natomiast wynikiem ustaleń postępowań kontrolnych i późniejszych śledztw dotyczących burmistrzów Chodcza i Jarocina.

W toku kontroli stwierdzono, że burmistrz Chodcza we wszystkich oświadczeniach objętych kontrolą nie ujawnił zobowiązań pieniężnych wobec 3 banków (w wys. od ponad 27,5 tys. zł do ponad 80 tys. zł oraz od 181 tys. CHF do blisko 216,9 tys. CHF), a w 1 oświadczeniu nie ujawnił zobowiązania pieniężnego wobec osoby fizycznej (w wys. 25 tys. zł). Ponadto w 2 oświadczeniach zaniżył wartość zgromadzonych środków pieniężnych (w wys. ponad 39,9 tys. zł oraz ponad 41,5 tys. zł). Ustalono również, że w latach 2015-2016 burmistrz dysponował łączną kwotą co najmniej 331 tys. zł, która nie znajdowała pokrycia w przychodach ujawnionych przez kontrolowanego i jego żonę. Prokuratura Okręgowa w Bydgoszczy skierowała do Sądu Rejonowego akt oskarżenia przeciwko burmistrzowi Chodcza.

W czerwcu 2022 r. Prokuratura Okręgowa w Poznaniu skierowała akt oskarżenia przeciwko burmistrzowi Jarocina. Zarzucono mu m.in., że w 4 oświadczeniach majątkowych zataił informację o posiadanym zobowiązaniu wynikającym z ugody sądowej w kwotach: 1,2 mln zł, 700 tys. zł, 600 tys. zł oraz 500 tys. zł. Funkcjonariusze CBA stwierdzili szereg innych nieprawidłowości, polegających m.in. na nieujawnieniu w oświadczeniu za 2016 r. całości posiadanych zasobów pieniężnych (blisko 57,5 tys. zł) oraz zaniżeniu takich

zasobów w oświadczeniu za 2019 r. (o ponad 91,5 tys. zł). Ponadto ustalono, że burmistrz nie ujawnił posiadania na rachunku bankowym środków finansowych w euro, samochodu osobowego marki Opel oraz mebli, których wartość jednostkowa przekraczała 10 tys. zł.

Nieprawidłowości w przetargu na termomodernizację budynków w Braniewie

Kontrola postępowania przetargowego na termomodernizację budynków użyteczności publicznej w Braniewie wykazała naruszenie zasady równego traktowania wykonawców i uczciwej konkurencji.

Zamawiający (Miasto Braniewo), w sposób sprzeczny z zasadami Pzp, włączył do jednego postępowania 2 rodzajowo różne zamówienia – na wykonanie robót budowlanych oraz na opracowanie programu naukowo-dydaktycznego przez osoby posiadające co najmniej stopień naukowy doktora oraz będących specjalistami w zakresie efektywności energetycznej. Ponadto zamawiający określił nieproporcjonalne warunki udziału w postępowaniu wskazując, że wykonawca powinien posiadać doświadczenie w realizacji określonych robót w budynku użyteczności publicznej, co również mogło wpłynąć na grono potencjalnych wykonawców.

W kontroli stwierdzono również, że jeden z członków komisji przetargowej - odpowiedzialny za przygotowanie zamówienia – w okresie poprzedzającym przetarg pozostawał w stosunku pracy ze współnikiem komandytariuszem oraz prokurentem wykonawcy, przez co powinien być wyłączone z postępowania.

Wobec ujawnionych nieprawidłowości skierowano zawiadomienie do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych przy RIO w Olsztynie, który wystąpił z wnioskiem o ukaranie burmistrza Braniewa za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Ponadto na skutek zawiadomienia o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa Prokuratura Okręgowa w Elblągu wydała postanowienie o wszczęciu śledztwa w sprawie doprowadzenia Miasta Braniewa do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości przez członka komisji przetargowej.

Realizacja zamówień przez przywiędzienny zakład pracy

Kontrola przeprowadzona w Państwowym Przedsiębiorstwie Przemysłu Metalowego POMET we Wronkach wykazała, że w latach 2016-2020 przedsiębiorstwo – otrzymując zadania zlecone przez Sąd Okręgowy w Poznaniu – składało fałszywe oświadczenia dotyczące m.in. zatrudnienia osób pozbawionych wolności. Ustalono, że już na etapie składania oferty POMET miał pełną świadomość braku możliwości realizacji inwestycji w charakterze generalnego wykonawcy, a zlecając prace podwykonawcom – nie zobowiązywał ich do zatrudnienia osób pozbawionych wolności.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, zostało złożone zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Na polecenie Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze CBA wszczęło śledztwo w sprawie przedkładania przez osoby upoważnione do działania w imieniu PPPM POMET nierzetelnych oświadczeń o spełnieniu warunku uprawniającego do uzyskania zamówienia z wyłączeniem obowiązku stosowania przepisów Pzp.

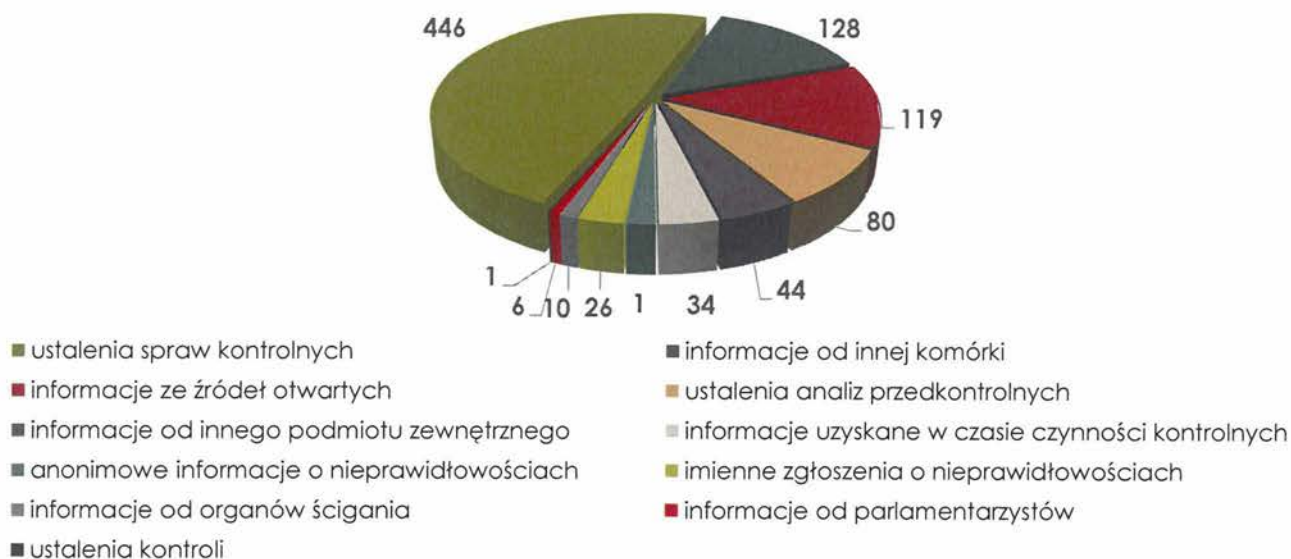
Analizy przedkontrolne

W 2022 r. funkcjonariusze CBA prowadzili **911** analiz przedkontrolnych, z czego zakres **484** analiz obejmował procedury podejmowania i realizacji decyzji gospodarczych,

a **427** analiz dotyczyło oświadczeń majątkowych i przestrzegania przepisów antykorupcyjnych. Wszczęto **444** nowych analiz przedkontrolnych. Na dzień 31 grudnia 2022 r. zakończonych zostało **406** czynności w tym zakresie.

Czynności analityczno-informacyjne, jakimi są analizy przedkontrolne, wszczynane były głównie na podstawie ustaleń spraw kontrolnych (446, czyli 48,96%).

Podstawy wszczęcia analiz przedkontrolnych w 2022 r.

Prowadzone w 2022 r. analizy określonych przepisami prawa procedur podejmowania i realizacji decyzji gospodarczych, najczęściej dotyczyły wsparcia finansowego (**166**) oraz zamówień publicznych (**156**), rozporządzania mieniem państwowym lub komunalnym (**85**) oraz gospodarowanie środkami publicznymi (**45**).

Prowadzone w 2022 r. analizy oświadczeń majątkowych oraz przestrzegania przepisów ograniczających prowadzenie działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne najczęściej dotyczyły podania nieprawdy lub zatajenia prawdy w oświadczeniu majątkowym (**352**) oraz podania nieprawdy lub zatajenia prawdy w oświadczeniu majątkowym i naruszenia przepisów wprowadzających ograniczenia w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej dla osób publicznych (**57**). **18** analiz dotyczyło naruszenia przepisów wprowadzających ograniczenia w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej dla osób publicznych.

Największą grupą pozostającą w zainteresowaniu CBA w trakcie badania prawidłowości i prawdziwości oświadczeń o stanie majątkowym oraz przestrzegania przepisów antykorupcyjnych byli samorządowcy gminni i osoby zatrudnione w jednostkach podległych samorządowi gminnemu (**151**). Wiele analiz przedkontrolnych objęło prokuratorów, sędziów i osoby zatrudnione w sądownictwie i prokuraturze (**69**), kierowników i pracowników w urzędach państwowych (**66**), jak również funkcjonariuszy policji i służb specjalnych, żołnierzy (**51**) oraz parlamentarzystów (**41**).

Ustalenia przeprowadzonych analiz decyzji gospodarczych oraz oświadczeń majątkowych i przestrzegania przepisów antykorupcyjnych pozwoliły na skierowanie w 2022 r. **11** zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W **9** przypadkach przekazano prokuraturze dokumentację do toczących się śledztw, a w **2** przypadkach do organów

ścigania do wykorzystania służbowego. Skierowano również 1 wniosek o podjęcie na nowo umorzonego postępowania.

Właściwe organy, do których skierowano wnioski, informacje i zawiadomienia, poinformowały m.in. o wszczęciu 7 postępowań przygotowawczych, przedstawieniu zarzutów 15 osobom oraz skierowaniu aktu oskarżenia wobec 8 osób. W 1 przypadku podjęto na nowo umorzone postępowanie przygotowawcze, a w 3 przypadkach dołączono dokumentację do prowadzonego postępowania przygotowawczego.

Przykłady analiz przedkontrolnych

Nieprawidłowości w wykorzystaniu dotacji na modernizację sieci ciepłowniczej w Szamotułach

Ustalenia analizy, która dotyczyła dofinansowania ze środków unijnych udzielonego spółce energetycznej przez NFOŚiGW, zostały wykorzystane w śledztwie i doprowadziły do postawienia w stan oskarżenia 4 osób. Wielkopolski Wydział Zamiejscowy Departamentu ds. Przesłuchanych i Korupcji Prokuratury Krajowej w Poznaniu przygotował, a następnie skierował do Sądu Okręgowego w Poznaniu akt oskarżenia przeciwko prezesowi zarządu ww. spółki oraz prezesom i właścicielowi podmiotów współpracujących, oskarżając ich m.in. o poświadczanie nieprawdy na fakturach VAT, oszustwa i wyłudzenia dotacji.

W toku analizy ustalono, że członkowie zarządu spółki energetycznej, po pozyskaniu środków finansowych z NFOŚiGW na realizację projektu *Modernizacja i rozbudowa Miejskiej Sieci Ciepłowniczej w Szamotułach* (12,92 mln zł), wydatkowali ją w sposób niezgodny z przeznaczeniem. Ustalono, że podmioty powiązane kapitałowo-osobowo oraz podmioty powiązane nieformalnie z beneficjentem tworzyły łańcuchy transakcji i sztucznie kreowały transakcje o zawyżonych wartościach oraz wystawiały lub przyjmowały fikcyjne faktury VAT z wykorzystaniem głównego wykonawcy w roli tzw. podmiotu podstawionego.

Nieprawidłowości w wykorzystaniu pożyczki na modernizację sieci ciepłowniczej w Białogardzie

W toku analizy, która dotyczyła modernizacji sieci ciepłowniczej w Białogardzie, wykazano, że generalny wykonawca inwestycji został wybrany z naruszeniem zasad zachowania uczciwej konkurencji. Na zrealizowanie tej inwestycji NFOŚiGW udzielił Zakładowi Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Białogardzie dofinansowania w formie pożyczki w wys. blisko 27 mln zł. Wykonawcą robót budowlanych została spółka komandytowo-akcyjna. Między beneficjentem a wykonawcą ustalono powiązania kapitałowe, wskazujące, że generalny wykonawca inwestycji mógł pełnić w łańcuchu transakcji pomiędzy podmiotami powiązanymi rolę podmiotu podstawionego, służącego do przepływu środków pieniężnych pochodzących z dofinansowania. Analiza transakcji bankowych przeprowadzonych przez ZEC sp. z o.o. w 2017 r. wykazała, że środki pochodzące de facto z NFOŚiGW, którymi beneficjent płacił generalnemu wykonawcy, jeszcze tego samego dnia wracały do niego przy pomocy zwrotnych przelewów poprzez łańcuch spółek powiązanych. Ponadto stwierdzono powiązania osobowe - prezes zarządu ZEC sp. z o.o. jest powiązany rodzinnie z byłym prezesem zarządu spółki będącej komplementariuszem wykonawcy.

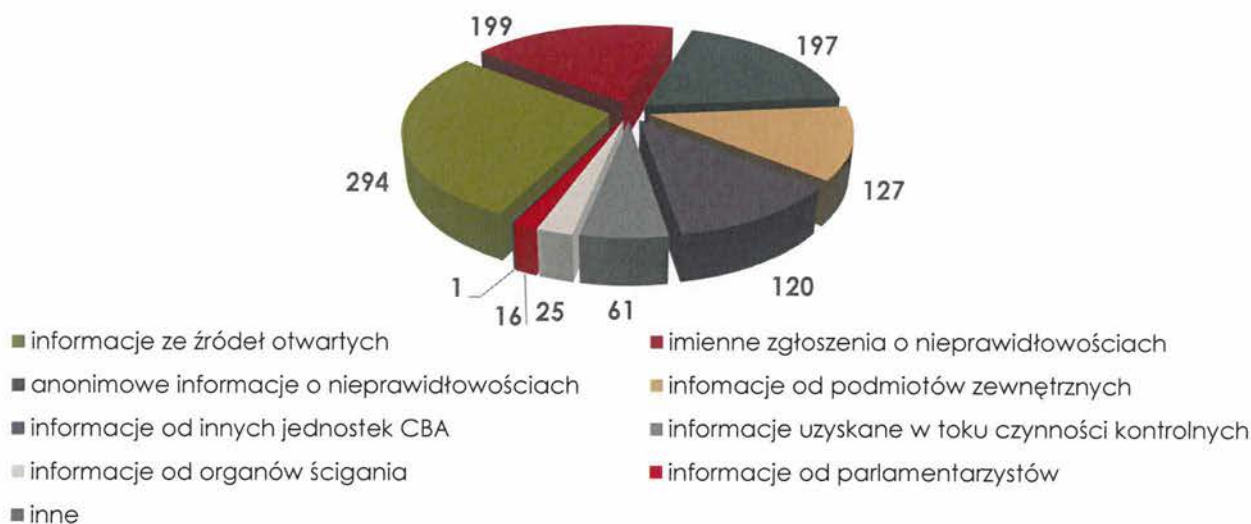
O istniejących powiązaniach poinformowano NFOŚiGW.

Sprawy kontrolne

W 2022 r. w CBA prowadzonych było **1040** spraw kontrolnych. Wszczęto **628** nowych spraw. Na dzień 31 grudnia 2022 r. zakończonych zostało **679** czynności.

Sprawy kontrolne wszczynane były najczęściej na podstawie informacji ze źródeł otwartych (28%).

Podstawy wszczęcia spraw kontrolnych prowadzonych w 2022 r.

Spośród wszystkich prowadzonych w 2022 r. spraw kontrolnych (**666**) **64%** dotyczyło procedur podejmowania i realizacji decyzji gospodarczych, najwięcej w obszarze zamówień publicznych (**217**), wsparcia finansowego (**146**) oraz rozporządzania mieniem państwowym lub komunalnym (**141**).

W zakresie badania prawidłowości i prawdziwości oświadczeń o stanie majątkowym składanych przez osoby pełniące funkcje publiczne oraz przestrzegania przez nie przepisów wprowadzających ograniczenia w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej przeprowadzono **374** sprawy kontrolne. Największą grupą osób pozostającą w zainteresowaniu CBA w tym zakresie byli samorządowcy gminni oraz osoby zatrudnione w jednostkach podległych samorządowi (**216**), samorządowcy powiatowi i osoby zatrudnione w jednostkach podległych (**45**) a także prokuratorzy i sędziowie inne osoby zatrudnione w sądownictwie (**40**).

W wyniku ustaleń podjętych w ramach spraw kontrolnych skierowano w 2022 r. **1** zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W **24** przypadkach przekazano organom ścigania dokumentację do wykorzystania służbowego, a w **2** przekazano celem dołączenia do prowadzonego postępowania. Ponadto skierowano **1** zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.

Zgłoszenia przypadków korupcji

W 2022 r. do CBA wpłynęło **29 726** zgłoszeń, z czego **993** dotyczyło potencjalnych przypadków korupcji lub zdarzeń ją uprawdopodobniających.

Nadawcom zgłoszeń kierowanych do centrali CBA udzielono **1 242** odpowiedzi.

Informacje dotyczące spraw leżących w kompetencji CBA przekazywane były do właściwych jednostek organizacyjnych w celu wykorzystania służbowego. Na podstawie sygnałów o potencjalnych przypadkach korupcji, funkcjonariusze pionu kontroli w 2022 r. wszczęli **139** spraw kontrolnych, **50** analiz przedkontrolnych i **13** kontroli.

DZIAŁANIA ANALITYCZNE

Sprawy analityczne

W 2022 r. CBA prowadziło **68** spraw analitycznych, z których **17** zostało zakończonych w ciągu roku. Wszczęto **16** nowych spraw. Większość spraw analitycznych obejmowała czynności analityczno-informacyjne prowadzone przez funkcjonariuszy CBA w ramach ostony antykorupcyjnej przedsięwzięć rządowych.

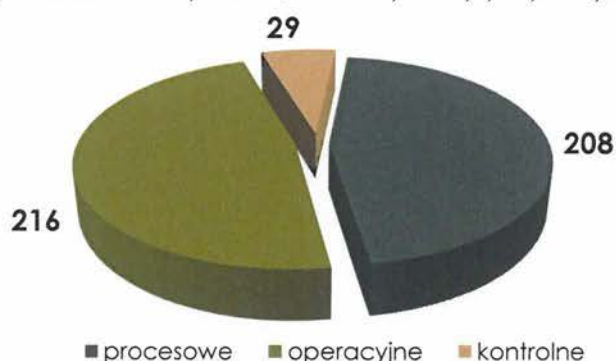
Efektem działalności analitycznej było przygotowanie **109** opracowań analitycznych, w tym:

- 7 raportów specjalnych;
- 16 informacji sygnałnych;
- 76 raportów analitycznych
- 10 monitorów problemowych.

Analiza kryminalna

W 2022 r. analitycy kryminalni CBA otrzymali **453** wnioski o przeprowadzenie analizy kryminalnej. Podobnie jak w latach poprzednich, zdecydowanie dominowały wnioski o analizy na potrzeby spraw operacyjnych (blisko 48%) oraz postępowań przygotowawczych (46%).

*Wnioski o przeprowadzenie analizy kryminalnej w 2022 r.
– wg charakteru czynności, do których były wykorzystywane*

Spośród **208** wniosków o przeprowadzenie analizy na potrzeby procesowe, blisko 38% zostało sporządzonych z inicjatywy Prokuratury. Wśród sektorów i branż objętych zainteresowaniem, w ramach których w 2022 r. wnioskowano o przeprowadzenie analiz najczęściej obejmowało administrację samorządową (19%) oraz produkcję i handel (blisko 18%).

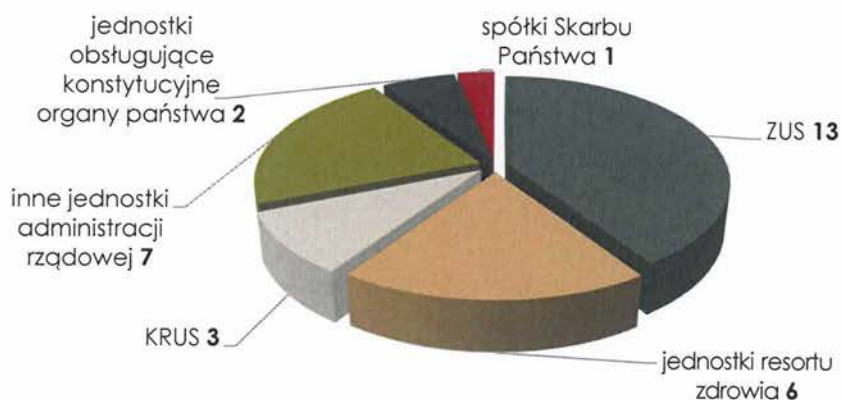
Efektom pracy analityków kryminalnych CBA w 2022 r. było **857** produktów analitycznych. Ponad połowę stanowiły raporty analityczne z analizy kryminalnej (54%), następnie notatki analityczne (43%). Trzecią grupą produktów analitycznych były raporty analityczne niebędące raportami z analizy kryminalnej.

Ostona antykorupcyjna przedsięwzięć rządowych

Działania prowadzone przez CBA w ramach ostony antykorupcyjnej przedsięwzięć rządowych są ukierunkowane nie tylko na profilaktykę antykorupcyjną, ale również na kompleksowe zabezpieczenie interesów ekonomicznych państwa w realizowanych projektach. Obejmują one także identyfikowanie przypadków konfliktu interesów, rozpoznawanie powiązań osób uczestniczących w projektach, ocenę dokumentacji przedsięwzięcia oraz monitorowanie jego przygotowania i realizacji. Funkcjonariusze Biura prowadzący czynności ostonowe identyfikują również ryzyka o charakterze pozakonomicznym, które są sygnalizowane właściwym merytorycznie służbom lub instytucjom.

W 2022 r. CBA prowadziło działania w ramach ostony antykorupcyjnej w stosunku do **32** przedsięwzięć. Czynnościami ostonowymi objęto **8** nowych przedsięwzięć, natomiast wobec **10** – czynności zakończono. Działania ostonowe w większości realizowane były w ramach prowadzonych spraw analitycznych, w przypadku zagadnień nie objętych systemowym zainteresowaniem analitycznym – w ramach analitycznych czynności doraźnych. Wśród przedsięwzięć objętych ostoną zdecydowanie dominowały projekty z zakresu szeroko rozumianej informatyzacji (26), istotną kategorię stanowiły przedsięwzięcia dotyczące sektora ochrony zdrowia (4).

Przedsięwzięcia objęte w 2022 r. ostoną antykorupcyjną koordynowaną

Tarcza Finansowa PFR oraz Tarcza Antykryzysowa

W 2022 r. CBA we współpracy z innymi służbami i instytucjami państwowymi kontynuowało czynności ostonowe rządowego programu Tarcza Finansowa realizowanego przez Polski Fundusz Rozwoju, a także prowadziło skoordynowane czynności analityczno-informacyjne dotyczące nieprawidłowości w procesie udzielania przedsiębiorcom świadczeń na ochronę miejsc pracy z Tarczy Antykryzysowej przez wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy w całej Polsce.

Działania Biura w odniesieniu do **Tarczy Finansowej PFR** koncentrowały się na monitorowaniu procesu rozliczania udzielonego wsparcia finansowego, będącego podsta-

wą do wydania przez PFR decyzji o wysokości umorzenia udzielonego dofinansowania. W efekcie prowadzonych czynności przedstawiono PFR rekomendacje dotyczące braku możliwości umorzeń subwencji. W przypadku programu Tarcza Finansowa 2.0 negatywne rekomendacje przedstawione w 2022 r. objęły wsparcie o wartości **120 mln zł** udzielone ok. **650** podmiotom. Dotychczasowe działania ostonowe koordynowane przez CBA, w wymiarze całego programu Tarcza Finansowa, pozwoliły na przedstawienie rekomendacji nieudzielenia subwencji finansowych lub nieumarzania wypłaconej pomocy w łącznej wysokości **2,51 mld zł** (wobec 73,2 mld zł wypłaconych przez PFR w ramach wszystkich programów Tarczy Finansowej).

Biuro zidentyfikowało szereg podatności programu Tarczy Finansowej PFR na ryzyko wyłudzenia środków pomocowych. Do takich działań należały m.in. otrzymywanie zawyżonej pomocy przez przedsiębiorstwa specjalizujące się w wymianie walut, udzielanie pomocy podmiotom nieuprawnionym np. komornikom, czy podmiotom sektora finansowego. W ramach Tarczy 2.0. zidentyfikowano także zagrożenia związane z udzielaniem pomocy podmiotom, które nie prowadziły deklarowanej działalności gospodarczej w branżach uprawnionych do otrzymania pomocy. Największe ryzyko dla większości programów pomocowych stanowił proceder wstęcznego zgłaszania pracowników do ZUS z przekroczeniem ustawowego terminu 7 dni.

W przypadku **Tarczy Antykryzysowej** pomoc publiczną w łącznej kwocie ponad **14 mld zł** otrzymało ok. **90 tys.** przedsiębiorców. Daleko idące odformalizowanie i uproszczenie procedur elektronicznego składania wniosków znacząco podwyższyły ryzyko oszustw i wyłudzeń świadczeń. Stosowane w programach pomocowych procedury uzależniały wysokość wypłacanych środków od oświadczeń przedsiębiorców

oraz wycień dokonywanych przez wypełnianie przez wnioskodawców kalkulatory, a urzędy mogły sprawdzać jedynie podstawowe informacje o wnioskodawcach, jak np. miejsce wykonywania działalności zestawiając dane z wniosków z ogólnodostępnymi rejestrami, np. CEiDG, czy białą listą podatników VAT.

Działania analityczne CBA w 2022 r. dotyczące pomocy finansowej udzielanej przedsiębiorcom w związku z COVID-19 pozwoliły zidentyfikować

szereg nieprawidłowości i wytypować podmioty pozorujące prowadzenie działalności gospodarczej lub wykazujące fikcyjne zatrudnienie pracowników. Poczynione ustalenia stanowiły podstawę do dalszych czynności służbowych skutkujących złożeniem zawiadomienia możliwości popełnienia przestępstwa, których treść obejmowała około **100** podmiotów gospodarczych.

Na podstawie zebranych materiałów analitycznych w 2022 r. prowadzone było śledztwo wobec osób, które za pośrednictwem powiązanych dziewięciu spółek dokonali wyłudzenia subwencji z tarczy finansowej PFR w wysokości 2,9 mln zł.¹

W wyniku działań analitycznych skierowano również zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wobec przedsiębiorcy, który otrzymał pomoc o wartości 1,2 mln zł z WUP we Wrocławiu. Środki przeznaczone na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników oraz pokrycie składek na ubezpieczenie zostały wykorzystane niezgodnie z celem, na jaki zostały uzyskane. Większość otrzymanych pieniędzy została wyplacona w bankomatach lub przeznaczona na zakupy przy użyciu karty płatniczej w sklepach spożywczych, odzieżowych, restauracjach oraz hotelach. Przedsiębiorca w celu rozliczenia pomocy przedłożył fikcyjne potwierdzenia przelewów potwierdzające wpłaty do ZUS i urzędów skarbowych oraz spreparowane listy płac potwierdzające odbiór wypłaty w gotówce przez zatrudnionych, w tym m.in. przez nieżyjącego pracownika.

Kolejna analiza zakończona skierowaniem zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa dotyczyła wyłudzenia z Tarczy Antykrzysowej około 1 mln zł z WUP w Gdańsku i Warszawie przez właściciela 2 spółek. Przesłanką łączącą wytypowanych przedsiębiorców było wskazanie we wnioskach o pomoc tego samego rachunku bankowego należącego do osoby fizycznej, zamiast właściwych rachunków firmowych. Spółki we wnioskach wykazywały fikcyjnie zatrudnionych pracowników oraz podawały fałszywe spadki obrotów uprawniające do otrzymania pomocy.

Ekonomiczne skutki konfliktu zbrojnego na Ukrainie

W związku z agresją zbrojną Rosji na Ukrainę rozpoczętą w lutym 2022 r. podjęte zostały działania mające na celu ocenę skutków niektórych aspektów konfliktu na interesy ekonomiczne RP oraz identyfikację rosyjskich aktywów w Polsce. Ocenie tej służy m.in. analiza struktury oraz działalności na terenie RP około **2,3 tys.** firm.

Wojna w Ukrainie stworzyła potrzebę skoordynowanych działań wszystkich służb, które identyfikują ulokowane w Polsce składniki majątkowe osób powiązanych organizacyjnie i towarzysko z najwyższymi władzami FR i Białorusi. Szczególny nacisk został położony na wykrywanie przypadków omijania sankcji gospodarczych oraz na działania prewencyjne w tym zakresie.

Na podstawie art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji

na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2023.129 t.j.) funkcjonariusze CBA sporządzili **27** wniosków o wpis na listę osób i podmiotów, wobec których na podstawie decyzji MSWiA są stosowane środki ograniczające. W efekcie działań CBA zamrożeniu uległy zasoby gospodarcze i finansowe o łącznej wartości blisko **1,6 mld zł**.

¹ Pełny opis sprawy znajduje się na str. 9.

Ponadto efekty prowadzonych analiz przedstawiano w formie nowego opracowania analitycznego, tj. monitora problemowego. W 2022 r. przygotowano **10** takich opracowań, z czego **8** poświęconych było uwarunkowaniom ekonomicznym związanym z konfliktem, a pozostałe **2** - identyfikacji rosyjskich aktywów. Statymi odbiorcami tych materiałów analitycznych był: DBN KPRM, jednostki analityczne pozostałych służb specjalnych (ABW, AW, SKW, SWW) oraz Gabinet Szefa BBN. Natomiast wybrane opracowania kierowane były również do właściwych merytorycznie ministerstw.

Zabezpieczenie budowy bariery na granicy z Białorusią i Rosją

Zgodnie z przepisami ustawy o budowie zabezpieczenia granicy państwowej (Dz.U.2021.1992), do realizowanych na jej podstawie zamówień nie stosuje się przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, a także szeregu innych ustaw. Prowadzone czynności były ukierunkowane na weryfikację potencjalnych wykonawców i podwykonawców inwestycji oraz dostawców rozwiązań lub materiałów wykorzystywanych do realizacji przedsięwzięcia, jak również rozpoznawanie zagrożeń dla inwestycji. Początkowo prewencyjnymi działaniami ostonowymi objęto budowę bariery elektronicznej na granicy z Białorusią. Następnie, w związku z rozszerzeniem zakresu prac objętych ustawą, działaniami ostonowymi objęto również budowę bariery perymetrycznej na granicy z Federacją Rosyjską.

Ogółem funkcjonariusze CBA dokonali weryfikacji **101** podmiotów gospodarczych ubiegających się o udział w realizacji inwestycji oraz kilkuset osób i firm z nimi powiązanych. Wyniki ustaleń na temat podmiotów zostały przekazane Komendantowi Głównemu SG.

Uzyskane w toku prowadzonych czynności ostonowych informacje zostały również wykorzystane na potrzeby prowadzonej działalności analitycznej – na ich podstawie opracowano **2** informacje sygnałne przekazane odpowiednio – Ministrowi Aktywów Państwowych oraz Ministrowi Koordynatorowi Służb Specjalnych (także do wiadomości ABW, SKW i AW).

Wyniki weryfikacji podmiotów ubiegających się o udział w budowie zabezpieczenia granicy

Inwestycja	Liczba podmiotów poddanych weryfikacji	Odsetek podmiotów, wobec których zgłoszono wątpliwości
bariera na granicy z Białorusią	73	16%
bariera na granicy z Rosją	28	43%

Informatyzacja państwa

Z uwagi na strategiczne znaczenie i dużą wartość szczególnym zainteresowaniem analitycznym objęto przedsięwzięcia realizowane przez:

- *Zakład Ubezpieczeń Społecznych* – działania dotyczyły przede wszystkim ostony antykorupcyjnej 13 projektów realizowanych przez ZUS i obejmowały bieżący monitoring wszystkich aspektów zamówień publicznych w zakresie IT przygotowywanych przez ZUS. Na podstawie prowadzonych analiz formułowano rekomendacje dotyczące wprowadzenia zmian w dokumentacjach przetargowych. W przypadku kilku

zamówień zidentyfikowano mechanizm polegający na wykorzystywaniu przez zamawiającego trybu z wolnej ręki w oparciu o oświadczenia składane przez jedną z firm informatycznych. W związku z tym, poinformowano UOKiK o możliwości nadużywania przez tę firmę pozycji dominującej polegającej na podziale rynku wg kryteriów terytorialnych.

- *Ministerstwo Sprawiedliwości* – czynności dotyczyły w szczególności 2 projektów objętych osłoną antykorupcyjną (budowa Krajowego Rejestru Zadłużonych i Systemu Dozoru Elektronicznego). W przypadku KRZ udało się osiągnąć porozumienie z wykonawcą w sprawie kar umownych, podpisania aneksu do umowy oraz uruchomienia bazy w planowanym terminie i uzgodnionej funkcjonalności. W przypadku SDE wypracowano koncepcję, w ramach której nawiązano współpracę z Instytutem Łączności w celu uzyskania w przyszłości pełnej autonomiczności państwa w zakresie SDE.
- *KRUS* – działania dotyczyły przede wszystkim 3 projektów realizowanych przez KRUS objętych osłoną antykorupcyjną. W związku ze złożonym przez jednego z wykonawców protestem dot. zapisów odnoszących się do migracji systemu Farmer do technologii x86 i problemami z odpowiednią wyceną zamówienia z powodu inflacji, dzięki wsparciu analityków CBA KRUS wypracował nową koncepcję dla tego zamówienia.
- *KPRM* – czynności dotyczyły głównie 2 projektów – CEPiK 2.0, w stosunku do którego działania osłonowe zostały zakończone oraz Krajowego Centrum Przetwarzania Danych. W przypadku KCPD działania obejmowały monitoring prowadzonych przygotowań do inwestycji.

Ponadto prowadzono działania mające na celu zabezpieczenie zgodnego z prawem i interesami ekonomicznymi RP przebiegu wybranych projektów informatycznych realizowanych przez inne instytucje publiczne (np. resort zdrowia) lub spółki Skarbu Państwa (jak np. Polska Grupa Energetyczna SA).

Funkcjonowanie sektora ochrony zdrowia

Zainteresowaniem analitycznym w ramach prowadzonych spraw objęte były przede wszystkim:

- *Funkcjonowanie rynku leków* oraz realizacja polityki państwa w zakresie nadzoru nad rynkiem oraz refundacji – efektem prowadzonych w tym zakresie analiz były propozycje rozwiązań legislacyjnych dotyczące systemowego wzmocnienia Inspekcji Farmaceutycznej (w tym jej pionizacji). Uwagi zgłoszone przez analityków Biura wskazywały na konieczność wzmocnienia kadrowego, finansowego, kompetencyjnego i organizacyjnego Inspekcji, tak by była ona w stanie sprawować efektywny nadzór nad podmiotami działającymi na rynku oraz zachowywać pamięć instytucjonalną. Postulaty CBA zyskały akceptację resortu zdrowia i będą dalej procedowane w toku prac legislacyjnych nad ustawą Prawo farmaceutyczne. Innym elementem działań analitycznych było przeciwdziałanie lobbingsowi w sektorze farmaceutycznym dążącemu do wprowadzenia do systemu refundacyjnego rozwiązań sprzecznych z celami tego systemu. Prowadzone czynności obejmowały również monitorowanie postępowań na zakup leków antyretrowirusowych w ramach programu pn. Lecze-

nie antyretrowirusowe osób żyjących z wirusem HIV w Polsce (łączna wartość zamówień z tego tytułu w 2022 r. wyniosła blisko 589,5 mln zł).

- *Funkcjonowanie rynku wyrobów medycznych* – zasadniczym elementem działań w tym zakresie była ostona antykorupcyjna konkursów MZ na dofinansowanie podmiotom leczniczym zakupu sprzętu medycznego do diagnostyki i leczenia nowotworów w ramach Narodowej Strategii Onkologicznej". Poczynione ustalenia nie dały podstaw do dalszych działań.
- *Funkcjonowanie rynku krwiodawstwa i krwiolecznictwa* – działania w tym zakresie były ukierunkowane na ostonę antykorupcyjną projektu budowy Narodowego Frakcjonatora Osocza oraz postępowań przetargowych na zakup koncentratów czynników krzepnięcia i desmopresyny w ramach „Narodowego Programu Leczenia Chorych na Hemofilię i Pokrewne Skazy Krwotoczne na lata 2019-2023” (wartość zamówień przekroczyła 236 mln zł).

Ponadto kontynuowano prace nad projektem nowelizacji ustawy o konsultantach w ochronie zdrowia, w trakcie których wspólnie z resortem wypracowano stanowisko co do kształtu nowych rozwiązań oraz przedstawiono projekt proponowanych zmian.

W związku z działaniami analitycznymi w zakresie funkcjonowania sektora ochrony zdrowia prowadzono współpracę roboczą z MZ, GIF, AOTMiT, Narodowym Centrum Krwi oraz Główną Biblioteką Lekarską.

Zabezpieczenie zamówień związanych z organizacją Światowego Forum Miejskiego

W sierpniu 2021 r. weszła w życie ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z organizacją XI sesji Światowego Forum Miejskiego w Katowicach w roku 2022 (specustawa WUF11). Zgodnie z jej przepisami, do zamówień związanych z organizacją WUF11 nie miały zastosowania przepisy ustawy Pzp, jeżeli wartość zamówienia była niższa niż progi unijne w rozumieniu art. 3 Pzp.. Jednocześnie specustawa nałożyła na CBA zadanie polegające na sprawowaniu kontroli zamówień związanych z organizacją WUF11, co w praktyce oznacza prowadzenie prewencyjnych działań zabezpieczających. Prowadzone czynności dotyczyły trzech aspektów:

- sprawdzenia, czy osoby uczestniczące po stronie zamawiającego w udzielaniu zamówień nie są powiązane z wykonawcami, a jeśli są – to czy poinformowały o wystąpieniu konfliktu interesów i zostały wyłączone z wykonywania czynności w postępowaniu;
- weryfikacji podmiotów ubiegających się o zamówienie pod kątem identyfikacji ewentualnych zagrożeń dla prawidłowego przebiegu postępowania lub prawidłowej realizacji zamówienia;
- informowania zamawiającego o zagrożeniach dla prawidłowego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia lub prawidłowej jego realizacji.

W 2022 r. weryfikacji poddano **70** oferentów, z których wobec 8 zgłoszono wątpliwości. Sprawdzeniom poddano zarówno podmioty składające oferty, jak i osoby zasiadające w organach tych podmiotów i ustalonych współników. Wszystkie uwagi negatywne

przekazane przez CBA zostały przez zamawiających uwzględnione, żaden z opinionowanych negatywnie podmiotów nie został finalnie wykonawcą żadnego z zamówień.

Weryfikacja potencjalnych kontrahentów Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych

W 2022 r. funkcjonariusze CBA kontynuowali weryfikację potencjalnych kontrahentów RARS, którym Agencja planowała udzielić zamówień z wyłączeniem ustawy Pzp. Zakupy te były finansowane ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Do Biura wpłynęły zapytania dotyczące łącznie 41 oferentów. W ponad połowie przypadków (57,9%) wydano opinię negatywną lub sformułowano zastrzeżenia, przy czym podkreślić należy, że uwagi CBA nie były dla RARS wiążące. Łączna wartość zamówień, w których oferty złożyli negatywnie zaopiniowani wykonawcy przekraczała 260 mln zł.

Weryfikacja oświadczeń o braku konfliktu interesów

W związku z realizacją ustawowych zadań CBA dotyczących badania konfliktu interesów wybranych gremiów funkcjonujących w ramach resortu zdrowia i MON, funkcjonariusze Biura poddali weryfikacji **2 845** oświadczeń i deklaracji złożonych w 2022 r. przez osoby biorące udział w ich pracach.

Liczba oświadczeń/deklaracji dot. konfliktu interesów złożonych do CBA w 2022 r.

gremium	liczba badanych deklaracji/ oświadczeń	Liczba osób weryfikowanych	podstawa prawna
Komisja Ekonomiczna (przy Ministrze Zdrowia)	1 904	118	ustawa o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych
Rada Przejrzystości (przy Prezesie AOTMiT)	546	90	ustawa z dnia o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
Rada ds. Taryfikacji (przy Prezesie AOTMiT)	280	47	
Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o zawarcie umowy offsetowej lub w realizacji umowy offsetowej	66	625	ustawa o niektórych umowach zawieranych w związku z realizacją zamówień o podstawowym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa
konsultanci w ochronie zdrowia	49	7	Ustawa o konsultantach w ochronie zdrowia

EDUKACJA I PREWENCJA

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. funkcjonariusze CBA przeprowadzili łącznie **80** szkoleń antykorupcyjnych w **54** instytucjach, w trakcie których przeszkolono **4 949** osób.

Kontynuowano również działania mające na celu utrzymanie ogólnodostępnej, bezpłatnej internetowej platformy ze szkoleniami antykorupcyjnymi. Platforma od wielu lat cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem użytkowników.

Nazwa bloku tematycznego	Liczba szkoleń zrealizowanych w 2022 r.	Łączna liczba ukończonych szkoleń na dzień 31.12.2022 r.
Korupcja w administracji publicznej	13 993	198 907
Korupcja w biznesie	4 384	58 326
Przeciwdziałanie korupcji	11 225	125 475
Corruption in public administration	83	625
Corruption in business	70	431
Counteracting Corruption	97	699
	29 852	384 463

W 2022 r. antykorupcyjna witryna internetowa www.antykorupcja.gov.pl osiągnęła poziom **5,8 mln** odśton.

Strona prezentuje aktualności z kraju i ze świata, przedstawia przepisy prawa związane z korupcją, opisuje strategie i projekty antykorupcyjne, a także analizy i raporty nawiązujące do walki z korupcją. Można tu także zapoznać się z wydawnictwami CBA oraz poznać podstawowe zasady etyki, obowiązujące w służbie cywilnej.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

CBA współpracuje z partnerami zagranicznymi między innymi poprzez stały kontakt z oficerami łącznikowymi akredytowanymi przy przedstawicielstwach dyplomatycznych w Polsce. W 2022 roku odbyły się spotkania robocze z oficerami łącznikowymi Austrii, Włoch, Wielkiej Brytanii, Niemiec, USA i Rumunii. Współpraca dotyczyła bieżących spraw będących w zainteresowaniu stron, z uwzględnieniem wymiany informacji i najlepszych praktyk.

W 2022 r. Kierownictwo CBA uczestniczyło w 5 wyjazdach służbowych do Mołdawii, Rumunii, Litwy oraz Łotwy. Natomiast głównymi kierunkami wyjazdów zagranicznych funkcjonariuszy były: Belgia, Holandia, Litwa oraz Rumunia. Za granicę wyjechało 87 funkcjonariuszy CBA, którzy uczestniczyli w 31 delegacjach.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. CBA posiadało zgodę na współpracę z 54 krajami oraz 13 organizacjami międzynarodowymi.

Po wybuchu wojny w Ukrainie w 2022 roku CBA niezwłocznie zaangażowało się w niesienie pomocy. Skoordynowanie działań pomocowych CBA ułatwiło powołanie **Centrum Koordynacji Pomocy Ukrainie**. Wśród zadań zrealizowanych przez Centrum Koordynacji Pomocy Ukrainie wymienić należy ewakuację obywateli Ukrainy w bezpieczne miejsca, pomoc w transporcie, udostępnianie lokali mieszkalnych przez funkcjonariuszy CBA czy organizację dostaw sprzętu ochronnego i wyposażenia medycznego oraz udzielanie niezbędnej pomocy medycznej.

Funkcjonariusze Biura w 2022 r. zrealizowali szereg zadań związanych z projektami międzynarodowymi, w które CBA jest zaangażowane, tj.:

- Międzynarodowy projekt CRITCOR pn. „Corruption Risk, Risk of Corruption?” realizowany przez Narodowy Instytut Kryminologii Węgier, w ramach którego w dniach 21-22 marca 2022 r. odbyła się konferencja w formie zdalnej. Projekt współfinansowany ze środków grantowych HERCULE III został zrealizowany przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF). Celem konferencji było omówienie efektów projektu i rozwój debaty pomiędzy przedstawicielami środowiska akademickiego, praktykami ścigania przestępczości korupcyjnej, ekspertami ds. polityki antykorupcyjnej, a także reprezentantami organizacji międzynarodowych. Przedstawiciele CBA przedstawili rezultaty zrealizowanych prac w Polsce w ramach Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020.
- Spotkanie robocze przedstawicieli CBA i Dyrekcji ds. Wydatków – dochodzeń i działań operacyjnych OLAF, które odbyło się w maju 2022 r. Przedmiotem spotkania

było podsumowane dotychczasowej współpracy w zakresie prowadzonych spraw, wymiana opinii i doświadczeń oraz dyskusja na temat możliwości wzmocnienia kooperacji. Obszar kompetencji wskazanej komórki OLAF-u obejmuje prowadzenie dochodzeń dotyczących nadużyć finansowych na szkodę budżetu Unii Europejskiej, w tym współpracy w określonym zakresie z właściwymi organami i instytucjami państw członkowskich oraz krajów kandydujących. Ponadto wydział ten monitoruje realizację zaleceń wydanych w raportach końcowych.

- Organizowany przez OLAF pilotażowy projekt wymiany informacji ze śledczymi, zajmującymi się prowadzeniem dochodzeń w zakresie nadużyć w obszarze funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, do którego przystąpiło CBA. Spotkanie z udziałem przedstawiciela CBA w sprawie projektu odbyło się w czerwcu 2022 r. w siedzibie OLAF w Brukseli.

W 2022 r., podobnie jak w latach poprzednich, CBA prowadziło intensywną współpracę ze służbami zagranicznymi, zwłaszcza krajów bałtyckich, Ukrainy, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Rumunii. Funkcjonariusze Biura wraz z funkcjonariuszami ukraińskiej NABU realizowali czynności związane z nieprawidłowościami przy przekraczaniu polsko-ukraińskiej granicy.

Wśród partnerów z którymi w 2022 r. Biuro współpracowało najbardziej dynamicznie, należy wskazać: litewską Specjalną Służbę Śledczą (STT) – m.in. wizyta studyjna ekspertów celem wymiany doświadczeń, Regionalne Seminarium Antykorupcyjne Szeffów Służb Bałtyckich, warsztaty międzynarodowe), rumuński Główny Zarząd Antykorupcyjny (DGA – w szczególności spotkanie członków kierownictwa celem wymiany doświadczeń), łotewskie Biuro Przeciwdziałania i Zwalczania Korupcji (KNAB – przykładowo Regionalne Seminarium Antykorupcyjne Wysokiego Szczebła), Narodowe Biuro Antykorupcyjne Ukrainy oraz ukraińską Narodową Agencję ds. Zapobiegania Korupcji (NABU, NAZK – w szczególności spotkanie online z Kierownictwem CBA, dotyczące wsparcia dążeń Ukrainy do członkostwa w Unii Europejskiej).

W ramach ofensywnych metod pracy operacyjnej CBA podejmowało wspólne działania z Policją czeską, słowacką, holenderską, belgijską oraz łotewską KNAB.

Ponadto funkcjonariusze CBA, we współpracy z organami ścigania ze Stanów Zjednoczonych realizowali czynności, związane z nieprawidłowościami przy rozbudowie bazy wojskowej, usytuowanej na terenie województwa pomorskiego.

Międzynarodowa Konferencja LEAF 2022

W ramach projektu pn.: *Wzmocnienie kompetencji organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w obszarze analiz: kryminalnej i strategicznej, wspomagających proces rozpoznawania, zwalczania i zapobiegania korupcji oraz przestępczości gospodarczej, współfinansowanego z Norweskiego Mechanizmu Finansowego*, w październiku 2022 r. została zorganizowana Międzynarodowa Konferencja LEAF 2022 (*Law Enforcement Analysis of the Future*). W konferencji wzięli udział eksperci z różnych rejonów Europy, przedstawiciele służb, środowiska naukowego i niezależni eksperci. W trakcie 3 dni konferencji odbyły się 23 prelekcje, w których wzięło udział blisko 500 uczestników, w formule stacjonarnej i online. Poruszono m.in. tematy dotyczące szeroko rozumianej analizy finansowej i ekonomicznej, zaawansowanych technik kryminalistycznych, no-

wych technologii w służbie analizy kryminalnej i strategicznej, a także obecnej sytuacji geopolitycznej w kontekście zadań stojących przed analitykami i organami ścigania.

W spotkaniu udział wzięli goście z Wielkiej Brytanii, Litwy, Portugalii, Francji, Irlandii, Szwecji, Węgier, Włoch oraz Królestwa Niderlandów. W konferencji wzięła udział również delegacja NABU, jednego z partnerów projektu.

DZIAŁANIA WSPOMAGAJĄCE

Finanse

Na 2022 rok dla części 56 – Centralne Biuro Antykorupcyjne została przydzielona kwota wydatków w wysokości **211.665 tys. zł**. Ponadto CBA otrzymało również środki w wysokości **40 tys. zł** z Ministerstwa Obrony Narodowej na sfinansowanie zadań obronnych ujętych w „Programie pozamilitarnych przygotowań obronnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2021–2035”, przewidzianych do realizacji w 2022 r.

W projekcie ustawy budżetowej na 2022 r. przyjętym przez Radę Ministrów zwiększono przyznany limit do kwoty **217.200 tys. zł**, a następnie w toku prac nad projektem ustawy do kwoty **241.200 tys. zł** z przeznaczeniem na konieczną podwyżkę płac (24.000.000 zł), które nie były zwiększane od 2016 r.

W trakcie roku budżetowego CBA otrzymało dodatkowe środki z rezerwy celowej w kwocie **1.132 tys. zł** na realizację projektów finansowanych ze źródeł zagranicznych.

Budżet państwa wykonano na kwotę **242.134 tys. zł** z czego:

- **223.445 tys. zł**, tj. 92% na wydatki bieżące – więcej o 5% niż w 2021 r. w tym:
  - **169.096 tys. zł**, tj. 70% - wydatki na płace,
  - **7.481 tys. zł**, tj. 3% - pochodne od wynagrodzeń,
  - **46.828 tys. zł**, tj. 19% - pozostałe wydatki bieżące,
- **14.855 tys. zł**, tj. 6% na wydatki majątkowe – mniej o 62% niż w 2021 r. (w 2021 r. otrzymano dodatkowe środki nowelizacją ustawy budżetowej), w tym:
  - **12.351 tys. zł**, tj. 5% na wydatki inwestycyjne,
  - **2.504 tys. zł**, tj. 1% na zakupy inwestycyjne (np. wymiana wyeksploatowanego sprzętu teleinformatycznego, modernizacja systemów zabezpieczeń),

- **2.415 tys. zł**, tj. 1% wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o fp,
- **1.419 tys. zł**, tj. 0,6% stanowią wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych – mniej o 6% od wykonania w 2021 r.

CBA w 2022 r. realizowało wydatki z **budżetu środków europejskich** na program „Sprawy wewnętrzne” (Międzynarodowa współpraca policyjna i zwalczanie przestępczości – PA20); projekt „Wzmocnienie kompetencji organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w obszarze analiz: kryminalnej i strategicznej, wspomagających proces rozpoznawania, zwalczania i zapobiegania korupcji oraz przestępczości gospodarczej” w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021. Kwota planowana **700 tys. zł** z czego wydano **616 tys. zł**. Kwota otrzymana z rezerwy celowej **171 tys. zł** została wykonana w całości.

Kadry

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. w CBA zatrudnionych było **1271** osób, w tym 158 pracowników.

W 2022 r. o przyjęcie do służby i pracy do CBA aplikowały **1764** osoby z czego ostatecznie przyjętych zostało **76** osób (56 funkcjonariuszy i 20 pracowników).

Zwolnionych zostało **151** osób (128 funkcjonariuszy i 23 pracowników).

W roku 2022 wyzwaniem w obszarze kadrowym w było utrzymanie stanu osobowego. Udało się to osiągnąć, m. in. poprzez:

- wzrost stawek uposażenia zasadniczego wg zasady „najwyższe podwyżki dla najniżej uposażonych” (pierwsza systemowa podwyżka od 2016 roku);
- wypracowanie nowych zasad polityki kadrowej oraz zasad tworzenia struktury etatowej;
- cyfryzację procesów kadrowych (usprawnienie kanałów komunikacji);
- intensyfikacja działań rekrutacyjnych (optymalizacja procesu naboru, dywersyfikacja źródeł pozyskiwania kandydatów, cyfryzacja procedur: e-Rekrut, formularz aplikacyjny).

W 2022 r. przeprowadzono:

2 edycje szkolenia podstawowego dla **36** funkcjonariuszy,

3 szkolenia specjalistyczne dla **45** uczestników,

373 szkoleń doskonalących, w których przeszkolono łącznie **2 650** uczestników, a także

77 szkoleń strzeleckich.

W okresie sprawozdawczym

61 funkcjonariuszy i **2** pracowników uzyskało zgodę Szefa CBA na podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych w trakcie studiów różnych stopni oraz aplikacji prawniczych. **37** funkcjonariuszy i **1** pracownik otrzymało dofinansowanie do wybranych kursów, szkoleń, studiów podyplomowych oraz aplikacji.

System szkolenia podstawowego został zreformowany, m. in. poprzez rozbudowę elementów praktycznych, zmianę zasad ewaluacji oraz poszerzenie zakresu tematycznego. Równolegle modernizacji poddano również system szkoleń specjalistycznych.

Komunikacja

W 2022 roku funkcjonariusze CBA współpracowali z mediami poprzez systematyczne i terminowe udzielanie informacji dotyczących pracy CBA. Dziennikarzom za pośrednictwem drogi elektronicznej udzielono ponad **360** odpowiedzi na skierowane pytania. Ponadto, funkcjonariusze przygotowali **146** komunikatów prasowych, dotyczących realizacji bieżących zadań CBA wynikających z toku postępowań przygotowawczych, postępowań kontrolnych oraz działań o charakterze profilaktycznym. Ponadto, prowadzono bieżący monitoring mediów i przygotowywano **249** przeglądów mediów dla funkcjonariuszy, pracowników Biura oraz instytucji rządowych. Analizie poddano **39 300** artykułów prasowych oraz **4 500** materiałów, które zostały wyemitowane w radiu i telewizji.

Liczba odsłon strony internetowej www.cba.gov.pl przekroczyła **8.5 mln**. CBA obecne jest w mediach społecznościowych i cieszy się zainteresowaniem 49 tysięcy obserwujących na Twitterze oraz 14 tysięcy na portalu Facebook.

Udzielono 56 odpowiedzi na wnioski o udostępnienie informacji publicznej.

Bezpieczeństwo

W 2022 r. przeprowadzono **34** kontrole wewnętrzne, **40** audytów oraz **24** postępowania skargowe. Zakres przedmiotowy obejmował ochronę informacji niejawnych, ochronę danych osobowych oraz sposób realizacji zadań służbowych.

W roku 2022 działania profilaktyczne obejmujące całokształt czynności realizowanych w celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa funkcjonariuszy i pracowników CBA, obiektów lub obszarów wykorzystywanych przez CBA, a także przetwarzanych informacji musiały zostać zintensyfikowane. Głównym czynnikiem zmian w architekturze bezpieczeństwa stała się rosyjska inwazja na Ukrainę oraz związane z nią migracja ludności z obszarów dotkniętych konfliktem oraz obostrzenia wynikające z wprowadzenia trzeciego stopnia alarmowego CHARLIE-CRP oraz drugiego stopnia alarmowego BRAVO na terenie całego kraju.

Niezależnie od szeregu działań mających zapewnić wysoki poziom bezpieczeństwa w celu realizacji zadań związanych z wprowadzaniem, przez Premiera RP, stopniami alarmowym w związku z zagrożeniami cyberprzestrzeni Pełnomocnik ds. bezpieczeństwa cyberprzestrzeni CBA, wspomagany przez Zespół CSIRT, został włączony w skład Połączonego Centrum Operacyjnego Cyberbezpieczeństwa RP.

Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych CBA przeprowadził **359** postępowań sprawdzających na podstawie których wydał **273** poświadczenia bezpieczeństwa. W okresie sprawozdawczym nie było kontrolnych postępowań sprawdzających oraz odmów wydania poświadczenia.

Teleinformatyka

Funkcjonariusze CBA prowadzili w 2022 roku **74** projekty i przedsięwzięcia IT.

Wdrożono wielofunkcyjny system bezpieczeństwa klasy *Unified Threat Management* wraz z modułami ochrony stacji roboczych oraz rozbudowanym narzędziem analizy logów sieciowych.

Uruchomiono komunikator internetowy, umożliwiający prowadzenie bezpiecznej, szyfrowanej komunikacji

Rozbudowano system samoobsługi pracowniczej o nowe funkcjonalności: moduł obsługi procesu rekrutacji, automatyzujący i przyspieszający procedury naboru, elektroniczny obieg dokumentów dotyczących majątku trwałego, moduły składania i analizy oświadczeń majątkowych oraz moduł elektronicznego obiegu wniosków urlopowych.

Produkcyjnie uruchomiono platformę do przeprowadzania testów wiedzy oraz testów psychologicznych kandydatów do CBA. Narzędzie zostało zintegrowane z innymi informatycznymi systemami kadrowymi

Legislacja

W 2022 r. Centralne Biuro Antykorupcyjne uczestniczyło w procesach legislacyjnych aktów normatywnych dotyczących bezpośrednio funkcjonowania służby jak też w procedurach związanych z opracowywaniem ustaw, rozporządzeń i innych dokumentów dotyczących zagadnień z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa państwa. W ramach tej działalności procedowano dwa projekty rozporządzeń oraz zgłoszono uwagi do ponad 40 projektów aktów normatywnych. CBA brało także udział w pracach dotyczących stanowiska Rzeczypospolitej w odniesieniu do postępowań prowadzonych przez Trybunał Sprawiedliwości UE w związku z kierowanymi do niego pytaniami prejudycjalnymi.

Logistyka

Mając celu poprawę warunków lokalowych CBA, w 2022 r. przeprowadzono szereg inwestycji, m.in.:

- Zakończono przebudowę pomieszczeń oraz poddasza nieużytkowego, w celu zapewnienia niezbędnych pomieszczeń służby i pracy dla funkcjonariuszy oraz pracowników szczecińskiej delegatury Biura. Ponadto wykonano modernizację i rozbudowę elektronicznych systemów zabezpieczeń w celu dostosowania ich do aktualnych potrzeb CBA oraz wprowadzonych zmian budowlanych w budynku.
- Podpisano umowę i rozpoczęte zostały przez Wykonawcę prace związane w szczególności z renowacją elewacji i wymianą pokrycia dachowego siedziby centrali CBA w Warszawie, przy Al. Ujazdowskich.
- opracowano również dokumentację projektowo-inwestorską obejmującą swoim zakresem roboty budowlane związane z wdrożeniem systemu gaszenia gazem w serwerowni głównej Biura, wymiany wężła cieplnego wraz z instalacją centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej oraz przeniesienia i modernizacji głównej rozdzielni elektrycznej w budynku.
- zakończono roboty związane z kompleksowym remontem oraz dostosowaniem gmachu B obiektu CBA w Warszawie, przy ul. Krzywickiego do wymagań CBA oraz aktualnie obowiązujących przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej, warunków technicznych oraz sanitarno-higienicznych.
- Zakończono i odebrano roboty związane z przebudową i dostosowaniem do potrzeb CBA budynku głównego oraz budynku biura przepustek obiektu Delegatury CBA we Wrocławiu.
- Oddano do użytku trzecią salę konferencyjną, wyposażoną w nowoczesne systemy audio-video i systemy łączności.

Ponadto odebrano szereg dokumentacji projektowo-inwestorskich:

- w zakresie wymiany stropów, systemu wentylacji i klimatyzacji, wymiany instalacji centralnego ogrzewania, wody użytkowej i kanalizacji, remontu dachu wraz z wymianą elementów więźby dachowej i poszycia dachowego, rozbudowy elektronicznych systemów zabezpieczeń w gmachu A w obiekcie CBA w Warszawie przy ul. Krzywickiego;

- w zakresie z przebudowy i termomodernizacji budynku Delegatury CBA w Rzeszowie;
- na budowę budynku zamieszkania zbiorowego w ośrodku szkoleniowo-konferencyjnym CBA w Lucieniu. Zrealizowanie zadania rozszerzy możliwości szkoleniowe ośrodka, pozwoli na zabezpieczenie dodatkowych pomieszczeń zakwaterowania tymczasowego dla funkcjonariuszy i pracowników na czas udziału w kursach i szkoleniach.

W 2022 r. podpisano również umowę na wykonanie prac w formule zaprojektuj i wybuduj oraz odebrano prace projektowe obejmujące opracowanie operatu wodnoprawnego na rozbudowę biologicznej oczyszczalni ścieków z przebudową instalacji kanalizacji sanitarnej na potrzeby OSK CBA w Lucieniu.

